

Mircea Neamț

SUCCINTE IPOSTAZE
EVOLUTIVE ALE TROMBONULUI

CIP BNR

Cuprins

Argument	5
Istoric	6
Trombonul-solist	23
Trombonul în partiturile vremii	29
Trombonul în muzica de jazz	40
Epilog (în loc de concluzii)	48
Catalogul lucrărilor pentru trombon în diferite ipostaze camerale din a doua jumătate a secolului al XX-lea ...	52
Lucrări pentru trombon solo:.....	52
Lucrări pentru trombon și pian (orchestră)	56
Lucrări pentru trombon și orgă:	72
Lucrări pentru două tromboane:	74
Lucrări pentru trei tromboane:	80
Lucrări pentru 5 tromboane	94
Lucrări pentru șase sau mai multe tromboane	96
BIBLIOGRAFIE	98

Poate că nici un instrument nu are în (curriculumul său) atâtea „suișuri și coborâșuri” , perioade spectaculoase de înflorire și lungi perioade de anonimat, precum trombonul.

La o primă cercetare a izvoarelor istorice, care fac trimitere la prezență acestui instrument, la strămoșii săi, ne duc la concluzia că trombonul este fără tăgadă, unul din cele mai vechi instrumente folosite astăzi în orchestra simfonică (cu excepția viorii) și având formele esențiale neschimbate de-a lungul timpului.

Am găsit de cuviință să punctăm scurt și clar, fără a intra în tot felul de polemici controversate, prezența acestui instrument de-a lungul istoriei muzicii, care s-a „lovit” de prea multe ori, de cele mai cumplite ciudățenii și paradoxuri ale vremurilor. Încercăm fără pretenția de a fi putu epuiza toate sursele istorice, să prezentăm succint, evoluția lui în diferite ipostaze ale sale, aparițiile consemnate de specialiști, noi rezumându-n la scurte concluzii și cometarii, „să legăm acel fir” , care de multe ori se pierde în negura timpului.

În cele ce urmează dorim să trecem în revistă aparițiile lui, să surprindem adevărata sa redescoperire și repunere în drepturi, care are loc veacul trecut, mai precis în creația componistică din a doua jumătate a secolului al XX-lea unde compozitorii utilizează în extenso posibilitățile tehnico-interpretative ale trombonului, elocvent în acest sens fiind numărul mare de lucrări dedicate acestui instrument în diferite ipostaze, fără precedent.

Trombonul, la fel ca trompeta, cornul sau tuba, aparține familiei instrumentelor de alamă. Pentru fabricarea sa, se folosește alamă galbenă (aliaj de alamă) sau alamă nichelată. Spre deosebire de celelalte instrumente de alamă, trombonul este caracterizat de o culisă mobilă prin care interpretul variază lungimea tubului (cu excepția trombonului cu ventile). De aici vine termenul de trombon cu culisă (fr. *Coulisse*, germ. *ZugPosaune*, it. *trombone a tiro*). Până în secolul al XVIII-lea, atât în limba franceză cât și engleză, trombonul se numea *Sacqueboute*, *sackbut*. Etimologia lui *sacqueboute* vine din franceza veche (*sacquer* = a trage; *bouter* = a împinge), pare că ar veni și dintr-o derivare spaniolă a termenului *sacabuche* = a scoate afară interiorul (de exemplu o sabie).¹



Sacqueboute din secolul al XV-lea

Denumirea italiană și cea germană, sunt derivate de la termenul italian **tromba** (trâmbiță sau trompetă mare) „de la care a preluat caracterele organologice principale: tubul cilindric, muștiucul și chiar timbrul specific”².

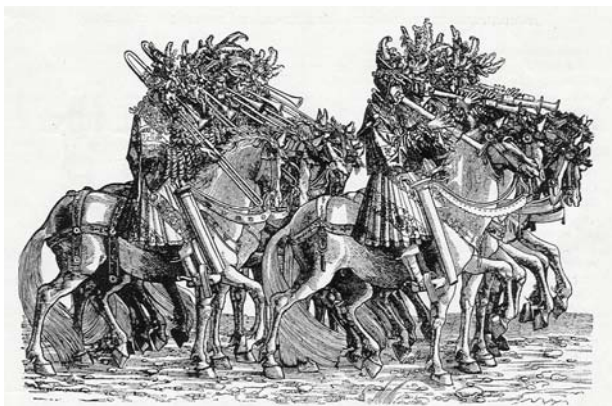
Dintre „strămoșii îndepărtați ai trombonului sunt și instrumentele: La-pa și Hau-tung la chinezi, Sringa la indieni, Salpinx la greci, Chazoverah la evrei; buccina, tuba, lituus și cornu³, tuba tractilis (*sacqueboute*), la romani”⁴.

¹ *Trombone History*, www.lysator.lin.se/~backstrom/trombone.html.

² Valeriu Bărbuceanu, *Dicționar de Instrumente Mușicale*, Editura Teora, București, 1999, pag. 256.

³ Alois Bambula, *Die Posaune*, VEB Friedrich Hofmeister, Leipzig, 1960, Heft 1, pag. VII.

⁴ Merssene, Marin, *Harmonicorum Libri XII*, Liber Novvs Praelvsorivs, Minkoff Reprint, Geneve, 1972, p- 110.



Instrumente muzicale în Egiptul antic

Un alt „prezumtiv strămoș al trombonului îl constituie și anticul buccina. În acest sens, multe controverse au creat istoricilor cele două exemplare de trombon descoperite în ruinele orașului Pompei (79 d.Hr.) (...). Pentru organologia contemporană, cele mai convingătoare informații referitoare la trombon cu culisă sunt considerate cele date de renumiți teoreticieni ai istoriei muzicii din secolul al XVI-lea S. Virdung și M. Agricola, care-l consemnează cu numele de: Basune, Busam, Busaun, Busüne, Pusaune și în final termenul consacrat, Posaune”⁵.

Cuvântul „Posaune circula înainte de perioada Martin Luther”⁶.

„În sec al XVII-lea serpent-ul, a fost un rival serios al trombonului... Din cauza sunetului gălăgios și vulgar a fost înlăturat treptat”⁷.

În Renaștere Sacquebout-ul – sackbut (trombonul) avea forma sa definitivă (o ambașură, o culisă, un pavilion). După jumătatea sec.al XV-lea, apare ca premergător trompetei cu culisă și se pare că era comercializat de către negustorii flamanzi, care „aprovizionau cu instrumente de suflat curtea Burgundiei”⁸.

⁵ Valeriu Bărbuceanu, *op.cit.*, pag. 257.

⁶ Alois Bambula, *op.cit.*, pag. VIII.

⁷ Wilhelm Demian, *Teoria instrumentelor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968, pag. 177.

⁸ *Trombone History*, www.lysator.lin.se/~backstrom/trombone.html, side 3 av 5.

Strămoșii trombonului



Buccina



Cornul de vânătoare



Sacqueboute



Serpentul

Trombonul în picturile vremii



















Prima descriere demnă de luat în seamă a instrumentului apare înainte de anul 1490 și „provine de la un vitraliu al unei biserici din



3. Angels with trombone (above), dulcimer and pipe: detail from a fresco 'The Assumption of the Virgin' (late 15th century) by Filippino Lippi in the church of S Maria sopra Minerva (Cappella di S Tommaso d'Aquino), Rome

Roma (Adormirea Maicii Domnului de Filippino Zippi)''⁹.

În memoriile lui Olivier de la Marche, apare o referință scrisă despre o trompetă Sacqueboute, folosită de unul dintre înalții menestrei într-un motet interpretat la nunta Ducelui Burgundiei cu Margareta of York la Bruges în 1468. „Sackbut-ul folosit în acest context descrie o trompetă cu culisă și în opera lui Tinctoris. De inventione et usu musicae din anul 1486”¹⁰.

⁹ Tristan Mauguin, Site-ul Trombonului Panam - <http://mapage.noos.fr/nicotrb/trbhistoire.htm>, Side 1 av 7.

¹⁰ *Trombone History*, www.lysator.lin.se/~backstrom/trombone.html, side 3 av 5.

În Istoria muzicii universale a lui Gheorghe Merișescu găsim că: „Ansamblurile Renașterii erau constituite din diverse combinații de instrumente: tromboane, cornete și viole”¹¹. Iată un exemplu muzical din această perioadă și repartiția instrumentelor în partitură:

CANZONE INSTRUMENTAL

GIOVANNI GABRIELLI (1612)

♩ = 60 - 100

Violino I

Violino II

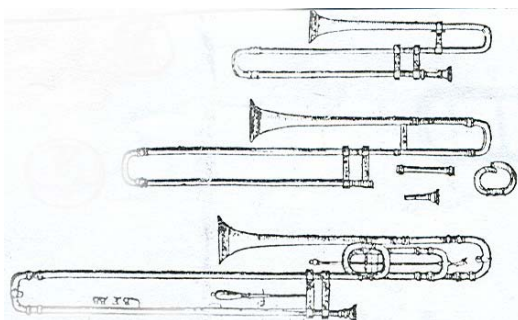
Cornetto

Tenore (Cornetto II)

Trombone

Basso trombone

făcută reginei Ciprului de către dogele Veneției care avea un ansamblu de: „34 de instrumente împărțite în 2 grupe; în prima 24 de toboșari, triangluri, viori și lăute; în a doua 10 tromboane și instrumente de suflat acute (pifferi) ... Muzica instrumentală venețiană era nelipsită de la serbări, procesiuni religioase, paradele militare”¹².



¹¹ Gheorghe Merișescu, *Istoria muzicii universale*, vol. I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1964, pag. 81.

¹² Ioan Pinteș, *Exerciții pentru deprinderea agilității la trombon*, Academia de Muzică „Gh. Dima”, Cluj-Napoca, 1996.

Instrumentiștii suflători erau foarte căutați și la curțile din Anglia. „Astfel, regele Angliei, Henric al VIII-lea, asculta la curte un ansamblu foarte reputat de 10 astfel de sacqueboute”¹³. Sacqueboutier-ul devine muzician de curte. Nivelul său de viață depinde de calitățile sale de muzician, își dezvoltă tehnica instrumentală pentru a-i determina pe compozitori să scrie pentru el. Se cunosc trei feluri de sacqueboute: „sacqueboute alto (în re), sacqueboute tenor (în la) și sacqueboute grav (în mi sau re)”¹⁴.

În anul 1511 Sebastian Virdung descrie „un trombon putînd emite gama completă. Hans Menschel din Nurnberg era renumit în anul 1520 prin tromboanele deosebit de bune construite de el ”¹⁵ (pentru tehnica existentă din acea perioadă – n.a.)

În anul 1512 Albrecht Dürer pictează pe pereții primăriei din Nurnberg fanfara orașenească, pe primul plan așezând un sacqueboutist¹⁶.



6. Two trombones, two cornetts, two shawms and drum: detail of a mural, 'The Nuremberg Town Band' (c1500), by Albrecht Dürer in the Nuremberg Town Hall

Astfel sacqueboutierii invadează toate curțile muzicale din întreaga Europă, inspiră compozițiile ceremoniale și religioase ale compozitorilor vremii: G. Gabrieli (Italia), S. Scheidt și Schutz (Olanda), Lully (Franța) în Te Deum sau Cl. Monteverdi în Orfeu unde folosește „un aparat orchestral cu mult mai larg decît florentinii: 2 clavecine, 2 contrabasuri, 10 viole,

¹³ *Enciclopedia pentru tineri – Muzica* –, Enciclopedia RAO, 2000, pag. 19.

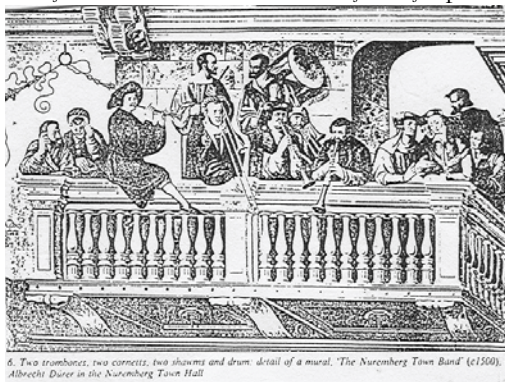
¹⁴ Tristan Mauguin, Site-ul Trombonului Panam – <http://mapage.noos.fr/nicotrb/trbhistoire.htm>, Side 2 av 7.

¹⁵ Wilhelm Demian, *op.cit.*, pag. 177.

¹⁶ Alois Bambula, *op.cit.*, pag. IX.

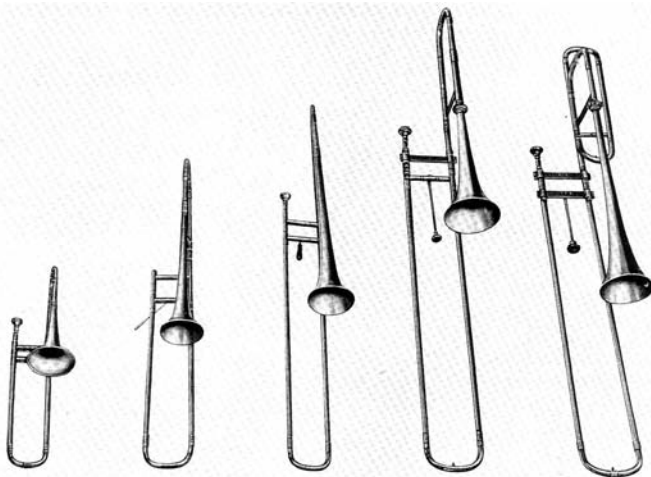
harpa, 2 viori, 2 lăute, 2 orgi, 4 tromboane, 1 orgă mică, 2 clarinete, 1 flaut și un clarino”¹⁷.

De la muzica religioasă (evocarea Infernului, dublura vocilor corului) la muzica de ceremonie (fanfarele, paradele militare) „sacquboutierii au știut să seducă muzica Renașterii și apoi a Barocului”¹⁸.



6. Two trombones, two cornetts, two shawms and drum: detail of a mural, 'The Nuremberg Town Band' (c1500), by Albrecht Dürer in the Nuremberg Town Hall

„Denumirea de tuba ductilis, minor, maior și maxima indică tromboane de diferite mărimi din secolele al XVI-lea și al XVIII-lea”¹⁹.



Sacqueboute-uri din sec. XVI-XVIII

¹⁷ Gheorghe Merișescu, *op.cit.*, pag. 97.

¹⁸ Tristan Mauguin, Site-ul Trombonului Panam – mapage.noos.fr/nicotrb/trbhistoire.htm, Side 2 av 7.

¹⁹ Wilhelm Demian, *op.cit.*, pag. 178.

Dacă în secolul al XVII-lea erau folosiți 1, 2, 3, 4, 5 tromboane în cadrul unei lucrări, secolul al XVIII-lea aduce importante transformări și clarificări. În partiturile de orchestră ale vremii, trombonul apare sub forma de alt, tenor, bas (folosirea celor 3 tromboane în orchestră în această alcătuire a fost preluată de marea majoritate a compozitorilor, până în ziua de azi). În toate orchestrele simfonice din lumea întreagă se folosește trombonul-tenor pentru partida de tromboane (I, II) și trombonul-bas pentru partida de III. Germanii sunt singurii care folosesc trombonul-alto pentru partida de trombon I în majoritatea partiturilor clasice, missele de Mozart (missa în do minor, trombonul I urcă până la sol 2) sau simfoniile lui Beethoven (în Simfonia a V-a, partida I urcă până la fa 2).

Din Renaștere și până în zilele noastre trombonul nu a suferit modificări esențiale în construcție. „Din secolul al XV-lea, trombonul și tromboniștii au fost întotdeauna animați de tendințele muzicale și ideile inovatoare, totuși în ciuda acestor evoluții doar trombonistul s-a schimbat în timp, pentru că trombonul secolului al XX-lea a rămas ca și sacqueboute-ul Renașterii : un muștiuc, o culisă și un pavilion”.²⁰

²⁰ Tristan Mauguin, Site-ul Trombonului Panam – <http://mapage.nooos.fr/nicotrb/trbhistoire.htm>, Side 5 av 7.

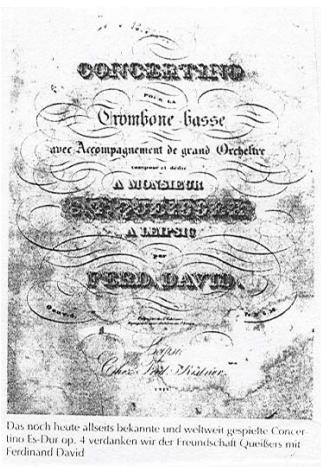
Trombonul-solist

Primele lucrări dedicate trombonului în ipostază solistică sunt concertele scrise pentru trombon alto din secolul al XVIII-lea, de compozitorii: J. G. Albrechtsberger, Michael Haydn, Leopold Mozart, G. Ch. Wagenseil.

Pentru a face câteva precizări, cu privire la compozițiile clasice pentru trombon alto, trebuie să spunem că Albrechtsberger era profesorul de contrapunct a lui Beethoven, Michael Haydn era fratele lui Joseph Haydn, Wagenseil, un cunoscut compozitor al vremii, iar Leopold Mozart era tatăl lui W. A. Mozart. Ar mai fi de spus că lucrarea lui Leopold Mozart (Serenada în Re M în nouă părți), are trombonul în trei părți solistice, trompeta în două părți iar restul sunt părți instrumentale.

Secolul al XIX-lea „L'Age du Trombone”, apreciază sunetul trombonului atât de popular, încât un critic și-a pus întrebarea: „Dacă există vreo operă muzicală care se poate face fără trombon?” („Leipziger Allgemeine Musikalische Zeitung”, iunie 1836)²¹.

O serie de concerte romantice care evidențiază calitățile solistice ale trombonului sunt compuse de: F. David, F. Gräfe, E. Sachse, E. Reiche. Într-o descriere a lui „Leipziger Orchesterverhältnisse”, R. Schumann spunea că „nu există nici un superlativ pentru a-l defini pe Carl Traugott Queißer”.²²



²¹ Ioan Pinteș, *op.cit.*, pag. VII.

²² *Das Orchester* nr. 12 din 2000, pag. 21.

Carl Traugott Queißer

Sursele istorice îl descriu pe acest artist trombonist al timpului ca fiind printre primii care și-a dedicat întreaga sa carieră artistică, până la moartea sa, promovării trombonului în ipostaza solistică. Vom încerca să schițăm un scurt istoric al acestui artist, să vedem activitatea lui artistică, personalitățile vremurilor pe care le-a cunoscut, toate acestea pentru a ne forma o idee despre conjuncturi favorabile care au stat la baza ascensiunii sale, despre educația primită, lucruri valabile poate și astăzi.

S-a născut la 11 ianuarie 1800 în Gasthof Döben, nu departe de Grimma (Leipzig). Tatăl său, Benjamin Queisser era proprietarul hanului satului. De reținut faptul că tatăl său organiza în cadrul hanului, o adevărată stagiu concertistică – cum am numi-o azi, unde veneau oameni din alte părți pentru a vedea spectacolele organizate de el. Din presa acelor timpuri, reiese că au fost concerte săptămânale de dans și muzică. Un alt amănunt interesant ar fi că bunicul lui – Joahann Gottlieb Queisser, a fost organistul satului și primul profesor al său. Se explică astfel atracția lui Carl Traugott pentru muzică. Se spune că încerca să transpună la vioară (vioara a fost primul instrument la care a învățat), orice melodie pe care o auzea. Când i s-a remarcat talentul spre muzică, a fost trimis în anul 1811 la August Barth care era profesor de muzică în Grima și specialist în Blechbleäser (instrumente de suflat din alamă). În acest loc au fost și frații săi Johann Gottlieb și Friederic Benjamin care au fost angajați, primul la trombon iar al doilea ca trompet-solo în cadrul orchestrei regale din Dresda, unde au fost remarcați de Richard Wagner. Profesorul Barth îi obliga pe toți elevii săi să învețe toate instrumentele (o metodă interesantă n.a.). așa se face că viitorul trombonist-solist (Carl Traugott) învață toate instrumentele ; de la vioară la contrabas, de la flaut la trombon. Probabil că metoda profesorului, cel puțin în acea vreme, era utilă, interpretul având posibilitatea să-și aleagă în timp un instrument unde ar fi dat randamentul cel mai bun. Primul angajament (contract) a lui Carl Traugott a fost în orchestra Gewandhaus-Leipzig, orchestră celebră în vremea aceea, unde ocupă postul de violă-solo. Nu a încetat să studieze la trombon după obținerea postului de bracis, dimpotrivă, un martor al vremii îl vedea pe Queisser studiind la trombon. Concluzia acelui martor este edificatoare despre ce credeau în acel moment în ce privește trombonul . « Domnul Queisser este la un stadiu inferior de dezvoltare în ce privește trombonul, acest instrument credem că are o bună întrebuințare în muzica militară și mai puțin în cea cultă (Das Orchester nr.12/2000, p. 22). Totuși, pasiunea și dragostea pentru acest instrument a lui Carl Traugott începe să dea roade, iar în anul 1820 are loc prima interpretare (debutează la trombon) cu

o lucrare a lui Carl Heinrich Meyer (n.1772) în adaptare personală. Criticul din Allgemeinen Musikalischen Zeitung, nota : «El, (Queisser) forțează nu numai marile dificultăți ale acestui instrument, ci interpretează absolut pur, precis și cu o delicatețe surprinzătoare ». (Das Orchester nr.12/2000, p.23).

Locația unde se desfășoară numeroase recitaluri și concerte, unde Queisser cântă cu regularitate, se numește Kuchengarten (Grădina cu prăjituri), o cafenea celebră din acea vreme (dintre oaspeții de seamă îl amintim pe tânărul Goethe obișnuit vizitator). Quesser se îndrăgostește de nepoata patronului cafenelei, iar în anul 1822 are loc nunta lor, ei vor avea în timp șapte copii, iar mai târziu Quesser ajunge mai târziu proprietarul acestei celebre cafenele. În anul 1830, un englez relatează că proprietarul cafenelei « se produce în diferite concerte pe care le organizează în grădina restaurantului » (Das Orchester nr.12/2000, p.23).

În anul următor Quesser interpretează ca solist la trombon 26 de concerte cu celebra Gewandhaus –Leipzig, adăugându-se numeroase concerte cu cvartetul de corzi în care el cântă la violă. În anul 1829 Quesser este ales director la Musikvereins Euterpe, ansamblu concurent Gewandhausorchester, unde este ales în anul 1849 dirijor principal. Izvoarele istorice îl descriu ca o fire deschisă, un excellent muzician, care leagă ușor prietenii. Din aceste prietenii cu doi compozitori ai timpului său, provin și concertele de Carl Gottlieb Müller și Carl Heinrich Meyer, pe care le va interpreta atât cu Musikvereins Euterpe cât și cu Gewandhausorchester. Il găsim pe Quesser și în ipostaza de orchestrator, el reușind să transcrie Concertino-ul de corn de Carl Maria von Weber, pe care îl interpretează la 6 martie 1836.

Vestitul Concertino în Mib Major de Ferdinand David, este rodul prieteniei dintre Quesser și David (cel din urmă era concert-maestrul Gewandhausorchester-Leipzig) și nașul de botez al fiului cel mic a lui Quesser. Probabil la botez a fost celebrul concert. Prima interpretare are loc în data de 14 decembrie 1837, cu Gewandhausorchester-Leipzig, avându-l la pupitru dirijoral pe Felix Mendelssohn Bartholdy.

În următorii ani acest Concertino va fi cântat de încă trei ori cu orchestra din Leipzig, iar în urma aprecierilor și criticilor favorabile, a fost invitat ca solist în centre muzicale de prestigiu : Hamburg, Dresda, Berlin. F. David a mai compus un concert pentru Quesser numit Concertul militar. Din păcate a rămas doar o singură parte din partitura pentru trombon, acest concert fiind cântat doar o singură dată.

Dintr-un ziar al timpului din Weimar, care face o analiză a concertelor din perioada 1840-1841, punctele culminante ale stagiunii au fost aparițiile lui Franz Liszt, Clara Schumann și a talentatului trombonist

Carl Traugott Quesser (primea același onorariu ca și cei doi, lucru extraordinar pentru vremea aceea).

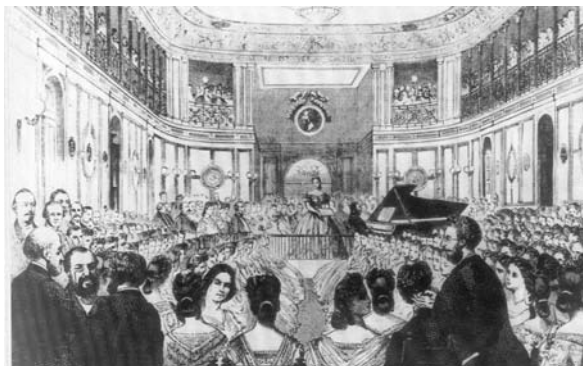
Ultimele apariții solistice ale lui Quesser au fost cu EuterpeOrchester, iar dintre ultimele lucrări cântate a fost compoziția lui Carl Gottlieb Müller – lucrarea numită Fantezie pentru trombon, cor și orchestră, critica vremii apreciindu-l la superlativ pentru prestația avută (lucrarea a fost dedicată lui Quesser).

Moartea subită la 12 ianuarie 1846 – în plină glorie și afirmare – produce un șoc în lumea muzicală a vremii. Prietenii și admiratorii au organizat în amintirea lui și pentru protecția familiei, multe concerte, unul dintre ele în prezența a 4.000 de spectatori în grădina de vară Schützenhauses. În acel concert au cântat F. David și Felix Mendelssohn Bartholdy sonata Kreutzer de Beethoven, toate în memoria lui Quesser.

După moartea sa, concertul de David a fost cântat de cinci ori de Gewandhausorchester-Leipzig, ca semn de respect și admirație pentru arta sa interpretativă. Un lucru interesant de subliniat ar fi denumirea dată trombonului-solist din concertul de David (trombon-tenor-bas). Se pare că denumirea aceasta s-ar trage de la dimensiunea foarte mică a pavilionului din acea vreme a trombonului-tenor, iar echivalentul celui trombon-bas de atunci, e trombonul-tenor de azi. Unul dintre constructorii celebri de alămuri ai vremii a fost Ch. Friedrich Sattler, care în anul 1899 avea propriul atelier de construcții, având toată gama de tromboane (alt, tenor, bas), probabil Quesser cânta pe unul din aceste instrumente.

Se pare că activitatea concertistică a lui Quesser a influențat și schimbat mult mentalitatea și atitudinea compozitorilor vremii vis-à-vis de acest instrument. Dacă până atunci trombonul era folosit cu discreție, începând cu romanticii, îl găsim aproape în toate lucrările. Concertul de F. David se cere la toate concursurile internaționale de specialitate, mai ales pentru intrarea în orchestrele simfonice – până în ziua de azi.

Iată cum un muzician vizionar, deschis, prietenos precum Quesser, a reușit să influențeze și să schimbe radical mentalitatea despre acest instrument.



Sala de concerte Gewandhaus din Leipzig

Alături de Carl Traugott Queißer (1800-1846), Friedrich August Belcke (1795-1874) și Johann August L. Schrader sunt menționați de istoria timpului ca tromboniști care au făcut solistică. Despre Schrader se spune că „i-a făcut o impresie deosebită lui Berlioz care denumea trombonul olimpien (se spune că ar fi cântat la trombon pe mai multe voci)”²³.

Un alt trombonist-solist de la sfârșitul secolului al XIX-lea este americanul Arthur Pryor, născut în 1870 în St. Joseph (Missouri). Împreună cu formația sa „Sousa Band”, face turnee și se afirmă ca solist, dirijor, compozitor și aranjor (până la vârsta de 71 de ani). Pe lângă lucrarea *Blue Bells of Scotland* (preluată în repertoriul majorității tromboniștilor), amintim câteva lucrări compuse de Pryor, orchestrate, dirijate și producându-se ca solist în cadrul ansamblului său prin întreaga lume: *Polka Patriot*, *Vals de concert*, *Mesaj către Violetta*, *Mica Suzanne*, *Temă cu variațiuni*, *Vals capricios*, *Polka fantastică*.

Secolul al XX-lea aduce apariția soliștilor-tromboniști care impun trombonul marelui public: Christian Lindberg (Suedia), supranumit Paganini al trombonului, Gillès Millière, Michel Bequet (Franța), Armin Rosin, Enrique Crespo, Heinz Fadler, Branimir Slokar (Germania), Zdenek Poulec (Cehia), Jan Bousfield, Warwick Tyrell (Anglia), Rudolf Josel, Carsten Svanberg (Austria), Maxim Ignatiev și Anatolij Skobolev (Rusia), Andras Fejer, Gusztav Hóna, Sandor Balogh (ultimul trombon bass) - Ungaria, Alexandru Danci, Marin Soare, Tiberiu Cenușer, Gheorghe Lung, Mircea Neamț, Dumitru Gârș, Florin Pane (Dicționar de instrumente muzicale, Valeriu Bărbuceanu, Editura Teora, București, 1999, pag. 257-258, România), Alain Trudel (Canada), Joseph Alessi (un critic spunea despre el că „pentru mult timp lista alfabetică a tromboniștilor va începe cu

²³ Ioan Pinte, *op.cit.*, pag.VII.

Alessi)²⁴; William Cramer, David Taylor (SUA); Vinko Globokar (Slovenia), Michael Svoboda (Cehia), Barry Webb (Anglia), Nils Ole Bo Johansen (Danemarca) - specializați în muzica de avangardă.

Dintre soliștii tromboniști ai secolului al XX-lea se disting câțiv în mod special : Christian Lindberg, Jopseph Akessi, Michael Bequet și Gilles Milliere. Aceștia sunt concertiști internaționali care au dus trombonu în toată lumea. Credem că se detașează ca apariții solo vis-a-vis de Alessi care e trombon solo la New York Philharmonie, Bequet, profesor la Lyon sau Milliere profecotr la Paris, (aceștia având obligații contractuale instituțiile amintite, rămânându-le puțin timp pentru activitatea solo). Christian Lindberg are forța și curajul de a face numai solistică. Acest lucru implicând și foarte multe riscuri. Poate buza să nu mai reziste, organismul să dea, crize financiare, (anularea concertelor) pe care le trăim chiar și noi în zilele de azi.

Iată de ce, acest muzician, merită toată admirația și recunoștința noastră.

Acest trombonist de excepție a reușit să “spargă” limitele acestui instrument prin arta sa interpretativă la cote neatinse până atunci. Pe lângă activitatea de trombonist-solist, desfășoară o bogată activitate componistică și dirijat, un lucru care evidențiază încă o dată calitățile acestui spirit înaintat al vremurilor noastre.

²⁴ Journal Das Schallstück nr. 1/1996, pag. 37.

Trombonul în partiturile vremii

În cele ce urmează vom puncta principalele momente ale prezenței trombonului de-a lungul istoriei muzicii în creația marilor compozitori, lucrările și solo-urile cele mai reprezentative: Joseph Haydn, Creațiunea (nr.26, apare un frumos solo pentru trombon bass):

Baßposaune

Die Schöpfung

Nr. 26 Chorus
Vivace

Joseph Haydn

Mozart folosește trombonul doar în arii de operă și în lucrările cu caracter religios, în Requiem (în Tuba Mirum, apare un solo de mare expresivitate și căldură):

Requiem

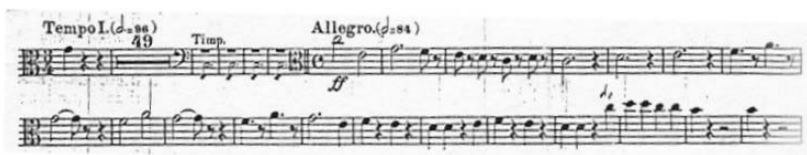
Tuba mirum
Andante
II. solo

W. A. Moza
KV 62

Folosirea în arii dramatice a acestui instrument este excelent exemplificată în scena cinei din opera Don Giovanni²⁵.

În creația lui Beethoven, trombonul apare în câteva lucrări emblematice (în Simfonia a V-a, Simfonia a VI-a și Simfonia a IX-a). Redăm un segment din partida trombonului I din Simfonia a V-a.

²⁵ Trombone History, <http://www.lysator.lin.se/~backstrom/trombone.html>, side 4 av 5.



„Treptat, orchestra prinde contururi puternice, spre finalul simfoniei, căutând parcă o ieșire spre lumină. Tromboanele, care pînă acum n-au intervenit constituie o adevărată rezervă de forțe, este o explozie triumfătoare, de biruință, un marș al victoriei cu strălucire de imn”²⁶.

Începând cu romanticii, trombonul devine nelipsit, făcând parte din majoritatea lucrărilor vremii.

În creația lui Schubert ultimele două simfonii (Neterminata și Simfonia în Do major) care sunt considerate „inovatoare, prin nota nouă adusă simfonismului, aceea de lirico-dramatică”²⁷. „În dezvoltare (Simfonia a IX-a) se aud chemările puternice ale tromboanelor, intonații eroice, o frământare eroică, mobilizatoare”²⁸:



În Missa nr. 5 de același autor, găsim scris una dintre cele mai grele partituri pentru trombon alto; din punct de vedere interpretativ, scriitura foarte înaltă, problemele de intonație, de omogenizare, de echilibru sonor cu celelalte voci, pune probleme și celui mai bun instrumentist:



²⁶ Gheorghe Merișescu, *op.cit.*, pag. 15.

²⁷ Gheorghe Merișescu, *Istoria muzicii universale*, vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968, pag. 27.

²⁸ Gheorghe Merișescu, *op.cit.*, pag. 28.

Creația lui Schumann aduce prin simfoniile lui corale de o frumusețe cristalină în pachetul de tromboni. Simfonia a III-a, partea a IV-a are printre cele mai frumoase (și grele în același timp) corale. Atât din punct de vedere tehnic cât și interpretativ, cere trombonistului-interpret o foarte bună stăpânire a tehnicii respirației (dozajului), a registrului acut, o cunoaștere bună a frazării:

Sinfonie Nr. 3
Es-Dur/E^b major

4. Satz
Feierlich

Robert Schumann
op. 97

The image shows a musical score for the 4th movement of Schumann's Symphony No. 3. It is in E-flat major (Es-Dur) and 3/4 time. The tempo is marked 'Feierlich'. The score is for a horn solo, indicated by 'III. solo' and 'p nach und nach stärker'. The dynamics range from 'pp' to 'f'. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The score is numbered 12 and 13.

Hector Berlioz a spus în Tratatul său de orchestră: „Trombonul este, în viziunea mea, adevărata cheie a acestui tip de instrumente de suflat pe care le-am numit epice. Deține în cel mai mare grad noblețea și grandoarea; are toate accentele grave”²⁹.

În Damnațiunea lui Faust, Mărș ungar, Simfonia fantastică, Berlioz scrie de la un registru de trombon-bass până la registrul de trombon alt (mai ales trombonul I). Stăpânirea perfectă a tuturor registrelor este o condiție necesară pentru o bună interpretare a lucrărilor. Berlioz, Simfonia fantastică, partea a IV-a:

The image shows a musical score for the 4th movement of Berlioz's Fantasia Symphony. It is in E-flat major (Es-Dur) and 3/4 time. The tempo is marked 'cresc.'. The score is for a horn solo, indicated by 'III. solo' and 'p nach und nach stärker'. The dynamics range from 'p' to 'ff'. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The score is numbered 118, 127, 139, and 148.

²⁹ Tristan, Mauguin, Site-ul Trombonului Panam – <http://mapage.noos.fr/nicotrb/trbhistoire.htm>, Side 6 av 7.

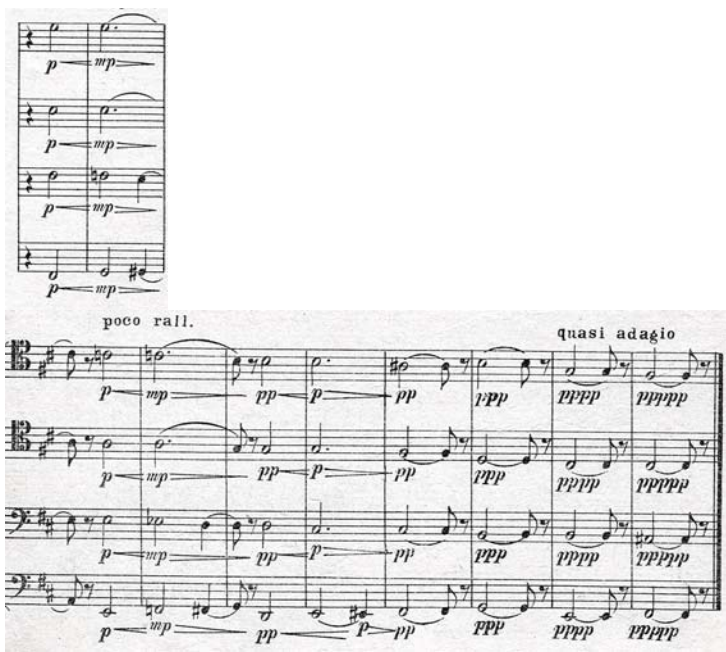
În Simfonia a IX-a (Din Lumea Nouă) de A. Dvořák, partea a II-a începe cu un coral de mare căldură și expresivitate la suflătorii de alamă, o bună gradare a culorilor (de la ppp până la fff) fiind esențială pentru reușita interpretativă.

Compozitorii romantici consideră trombonul capabil să exprime o paletă variată de situații emoționale: Liszt în Preludii: „După tema expusă, în urma unei creșteri puternice a sonorităților, apare o mișcare energică, maiestuoasă, în care tromboanele, contrabasurile, violoncelele și fagoturile intonează o melodie afirmativă, ca un cântec de luptă”³⁰.



În simfoniile lui Ceaikovski prezența tromboanelor este nelipsită, subliniind cu mare forță și dramatism patetismul ceaikovskian. Se spune că Ceaikovski ar fi cerut ca la mormântul său să fie cântat coralul de tromboane din finalul Simfoniei a VI-a:

³⁰ Gheorghe Merișescu, *op.cit.*, pag. 83.



La Bruckner, coralele de tromboane au un caracter de rugă, reculegere, meditație:



În afară de Simfonia a IV-a trombonul este prezent cu mare forță și dramatism în creația lui G. Mahler. Partea I-a din Simfonia a III-a este dominată de solo-ul de trombon, solo de o mare încărcătură dramatică și expresivă:

1. Satz
Langsam, schwer (♩ = ♩) d-Moll/ D minor Gustav Mahler

13. I. solo ff sempre ff (Triolen nicht schleppend.)
14. sempre ff p ppp
15. Wieder schwer ff accel. ff ff
16. (Triolen nicht schleppend.) f cresc.
17. ff ff 3 ff p

Forcatur un nachtr. Solo

În cele patru simfonii de Brahms există în fiecare simfonie cel puțin câte un coral scris la partida de tromboane (finalul din Simfonia I-a, partea a II-a din Simfonia a II-a, partea I din Simfonia a III-a și Passacaglia din finalul Simfoniei a IV-a):

*Sinfonie Nr. 1
c-Moll/C minor Johannes Brahms op. 68

4. Satz Più Andante 47

Adagio Più Andante 47
p dolce pp
p dolce pp
p dolce ppp

1 2 3

În operele lui Wagner trombonul este la modă parafrazând acel „Jurnal muzical general vienez” de la începutul secolului al XIX-lea³¹.

Conținutul uverturii Tannhäuser este explicat de Wagner: „la început orchestra ne prezintă singură cântecul pelerinilor, el se apropie, apoi crește până la o izbucnire puternică”³²(intrarea tromboanelor n.a.). Iată momentul:

OUVERTÛRE
zu der Oper
TANNHÄUSER.

OVERTURE
to the Opera
TANNHAUSER.

TROMBONE I.

Andante maestoso. (♩ = 50)

36

27 B Allegro. (♩ = 80)

C 12 D 18

Câteva concluzii despre prezența trombonului în partiturile vremii, până la începutul secolului al XX-lea ; o primă remarcă de semnalat ar fi faptul că în creația componistică a lui J.S. Bach, de exemplu, prezența trombonului este aproape inexistentă. O posibilă explicație ar consta, în posibilitățile tehnice limitate ale instrumentului din acea perioadă, coroborată cu nivelul slab al instrumentiștilor de atunci (vezi Epilogul), fenomen ce ar fi condus la prezența lui modestă în partiturile multor muzicieni de-a lungul timpului.

Clasicii folosesc trombonul mai mult în muzica religioasă, datorită unei mentalități a vremii care exista. În cartea O istorie a muzicii universale de la începuturi până în secolul al XVIII-lea a lui Christian Friedrich Daniel Schubart (contemporan cu Haydn și Mozart), aduce lămuriri foarte clare despre mentalitatea vremii: „Acestui instrument sacru i se dădea glas în zilele de sărbătoare sau i se încredința să poarte spre slăvi cântul bisericesc. În zilele noastre trombonul a fost profanat (laicizat n.a.) pentru a sluji opera și astfel el nu mai e un apanaj exclusiv al serviciului divin. Rămâne însă stabil, că tonul trombonului e acordat numai pentru religie și niciodată pentru stilul profan... Astăzi s-a compus pentru trombon nu

³¹ Ioan Pinteau, *op.cit.*, pag. VII.

³² Gheorghe Merișescu, *op.cit.*, pag. 116.

numai muzică bisericească ci chiar și concerte, sonate, piese solistice, toate de un efect admirabil. Numai catolicii din Germania mai favorizează și acum acest instrument, totuși ne e teamă că-l vom pierde cu desăvârșire, dacă Viena nu va găsi vreo soluție pentru a-l menține”³³. (Mozart a fost cel care a găsit soluția salvatoare, trombonul a fost introdus în operele vremii, Flautul fermecat, Don Giovanni).



În lucrările lui Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, trombonul alto urcă foarte sus, la Bruckner, Mahler, Ceaikovski, Wagner, Brahms (care notează trombonul I tot cu denumirea de alt) se simte revenirea la țesătura (întinderea) trombonului tenor.

Emanciparea timbrului, a întinderii trombonului a fost pregătită încă din romantism, desfășurându-se în mare măsură în compozițiile impresionistilor Cl. Debussy (Marea, Iberia), M. Ravel (Daphnis et Chloë, Valsul sau Bolero):

BOLERO



Lucrări de mare rafinament, pline de parfum și culoare, sau muzica expresioniștilor Schönberg, Webern sau Berg. „Personalitatea lui Alban Berg între cei trei vienezi și în ansamblul muzicii din prima jumătate a

³³ Christian Friedrich Daniel Schubart, *O istorie a muzicii universale de la începuturi până în secolul XVIII*, Editura Muzicală, București, 1983, pag. 276.

secolului al XX-lea nu s-a impus prin tot ce a scris el despre muzică, ci, în primul rând, prin originalitatea și forța creației muzicale propriu-zise”³⁴. Aducem o mostră de scriitură din Concertul pentru vioară și orchestră:

The image displays a page from a musical score, likely for a concerto. It features several staves of music. The top staff is for the Violin, marked 'a tempo, ma quasi Stretta' and 'f ritmico'. Below it, there are staves for the Tuba and other instruments. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'pp', 'sfz', 'poco', 'meno p', 'mp', 'mf', 'f', 'ff', 'p', 'ma marc.', 'fp', 'mp', 'fp', 'mf', 'fp', 'fp'. There are also tempo markings like 'II. Allegro (♩ = 69)' and 'a tempo'. The score is written in a key with one sharp (F#) and a 3/4 time signature.

Trombonul se găsește în lucrări de mare „originalitate și îndrăzneală”, după cum își caracteriza I.Stravinski opera sa: „Îndrăzneala - motorul celor mai frumoase și celor mai mari acțiuni”³⁵ : Ritualul primăverii, Pulcinella, Pasărea de foc:

În lucrările lor, compozitorii francezi: Fr. Poulenc (Suite Française); D. Milhaud (Création du monde), H. Tomasi (Concert pentru suflători), J. Ibert (Escapes sau Suite Symphonique) aduc trombonul în ipostaze solistice:

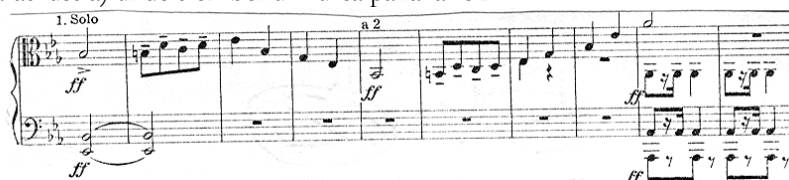
³⁴ Ovidiu Varga, *Quo Vadis Musica - Cei trei vienezi și nostalgia lui Orfeu*, Editura Muzicală, București, 1983, pag. 56.

³⁵ Iosif Sava, *Iubiți muzica secolului 20*, Editura Albatros, București, 1984, pag. 287.



Majoritatea compozitorilor din prima jumătate a secolului al XX-lea își propun să găsească noi mijloace de evadare și renovare a limbajului tradițional, utilizarea registrelor extreme (acut, grav), inedite formule ritmice.

Vom prezenta câteva exemple în acest sens: R. Strauss (Also Sprach Zarathustra) unde trombonul I urcă până la re 2:



S. Prokofiev: Simfonia nr.6, trombonul I coboară până în registrul trombonului-bas:



sau necesitatea sincronizării ritmice a celor două tromboane și a tubei în lucrarea lui P. Hindemith Simfonieta în E:

Muzica secolului al XX-lea a fost cea care a valorificat virtuțile tehnice și expresive ale trombonului, de relansare, de repunere în drepturi alături de celelalte instrumente din orchestra simfonică. Creația unor

compozitori ca R. Strauss, B. Bartock, G.Enescu, I. Stravinski, S. Prokofiev, P. Hindemith sau D. Sostakovici, încep să pună în valoare forța latentă de până atunci, expresivă, în câteva lucrări amblematică : Mandarinul miraculor sau Concertul pentru orchestră (B.Bartock), Simfoniile I, III și Rapsodiile (G.Enescu), Le sacre du printemps, Pulcinella (I.Stravinski), Sonata pentru trombon și pian a lui P. Hindemith, lucrare de mare întindere și forță dramatică, sau Simfonia Leningrad a lui Sostakovici.

Deși este cunoscut din secolul al XV-lea cu forme esențiale neschimbate, trombonul (Sacqueboute-ul; un muștic, o culisă, un pavilion), putem concluziona că adevărata lui redescoperire a tuturor valențelor sale, are loc abia în a doua jumătate a secolului al XX-lea, gândindu-ne în primul rând la numeroasele lucrări care au fost scrise pentru acest instrument în această perioadă. Încercăm să prezentăm fără pretenții exhaustive lucrările din a doua jumătate a secolului al XX-lea într-un catalog (ele reprezintă doar ce s-a scris pentru trombon-solo sau formație de tromboane în ipostaze camerale fără a menționa prezența lui în celelalte alcătuiri camerale cu trompeta, cornul, tuba etc.).

Trombonul în muzica de jazz

Muzica secolului al XX-lea înregistrează o diversitate de drumuri creatoare, de stiluri și orientări estetice, nemaîntâlnite într-o altă epocă a istoriei muzicii. „Fiecare epocă, stil, ramură artistică, gen, formă, fiecare compozitor și interpret, fiecare lucrare aparte își au mijloacele de expresie proprii”³⁶.

În cadrul acestor căutări, mijloacele de expresie (glissando, tremolo, vibrato, surdina), au fost folosite pentru prima dată și împrumutate ulterior de majoritatea compozitorilor din zilele noastre, de noul curent apărut la începutul secolului al XX-lea numit jazz. Acest fenomen a exercitat o mare și decisivă influență în dezvoltarea tehnicii trombonului și altor instrumente de suflat cum ar fi: trompeta, tuba și instrumentele de percuție. „Anii 1900 au fost pentru tromboniști o sursă imensă de inspirație. Muzica populară a evoluat atunci aproape la fel de repede ca anotimpurile, iar trombonistul redevenit muzician profesionist, lucrând la stil, profită de toate aventurile muzicale care apar”³⁷. De altfel, prezența jazz-ului s-a făcut simțită în creația multor compozitori din secolul al XX-lea; atracția lui Claude Debussy, Maurice Ravel și Edouard Satie pentru jazz-ul din ajunul primului război mondial, se concretizează în lucrări ca: *Children's Corner* (Claude Debussy), *Sonata pentru vioară și pian* (Maurice Ravel), *Rag Time* du *Paquebot* (Edouard Satie); Igor Stravinski, în lucrări ca: *L'histoire du soldat*, *Ragtime*, *Preludiu pentru ansamblu de jazz*, *Joc de cărți*, *Ebony Concerto*; Béla Bartok: *Contraste* (dedicată clarinetistului Benny Goodman); Paul Hindemith: *Suita de pian*; Kurt Weil: *Opera de trei parale*; Darius Milhaud: *La création du monde*, *Le boeuf sur le toit* și într-un frumos *Concert pentru trombon și orchestră* (*Concert d'hiver*); Kazimierz Serocki: *Sonatina pentru trombon și pian*, *Concert pentru trombon și orchestră*; Henri Tomasi: *Concert pentru trombon și orchestră*; Constantin Rîpă: *Hypermusica*; Radu Bacalu: *Impresii ostinato*, *Segmente*.

Unul dintre cei mai buni cunoscători ai fenomenului jazz-istic din secolul al XX-lea este rusul Alexei Batasev, care a trimis un „incitant eseu”, sub titlul „Sensuri ale jazz-ului”, revistei „Transilvania”, nr. 10/1979. Spicuim câteva idei despre ce este jazz-ul în opinia lui: „Jazz-ul își are rădăcinile nu numai în gramatica clasicismului european și în cadrul folclorului afro-american; în el pot fi auzite fie samba braziliană, fie jocurile

³⁶ Stefan Angi, *Prelegeri de estetică muzicală*, vol. II, Tom 1, Editura Universității din Oradea, 2004, pag. 174.

³⁷ Tristan Mauguin, *op. cit.*, Side 4, av. 7.

muntenilor polonezi, fie doina românească, fie ornamentica muzicii indiene sau arabe, fie cântecul tărăgănat rusesc, fie ritmurile balcanice sau indoneziene, fie ultracontemporana muzică de cameră cultă, sau un minunat aliaj din toate acestea”³⁸.

În cele ce urmează vom face o succintă prezentare a epocilor jazz-ului și tromboniștilor în jazz.

Prima epocă a jazz-ului este cea primitivă. Ea ține de la nașterea jazz-ului (se consideră a fi în jurul anului 1900) și până la marea migrațiune ce a urmat în anul 1917.

A doua perioadă este cea a New-Orleans-ului (sau perioada veche), care începe în anul 1917, anul înregistrării celui mai vechi disc cunoscut, realizat de către Original Dixieland Jazz Band. Preclasicismul jazz-ului (între anii 1927-1934) este perioada afirmării unor muzicieni celebri: Louis Armstrong, Coleman Hawkins, Earl Hines.

Perioada clasică a jazz-ului (între anii 1935-1945) aduce nume nu mai puțin celebre ca: Duke Ellington, Count Basie, Lionel Hampton, cu discuri de referință („I can't give you” a lui Armstrong).

După muzicologul André Hodeir din anul 1945 intrăm în perioada modernă a jazz-ului cu stilurile Be-Bop, Cool (și în ultimele decenii ale secolului al XX-lea, stilul Free, de avangardă, ethno-jazz).

Reprezentanți ai stilului Be-Bop: Dizzy Gillespie. Charlie Christian, Thelonius Monk. Locul acestui stil, va fi luat după numai 10 ani de stilul nou, care se chema Cool, reprezentanți: Lester Young, Billie Holiday, Miles Davis.

„Perioada contemporană de după 1970, dispersează fenomenul jazz în arii naționale – Ethno-jazz (inclusiv școala românească) și îl duce către jazz-ul simfonic, consecința fiind noi sisteme ritmice încadrate (de exemplu aksak) (...). Jazz-ul contemporan, adoptând tehnicile electronice, se poate spune că s-a încadrat definitiv în tehnica profesionistă generală de creație și interpretare, păstrând doar disponibilitatea improvizatorică”³⁹.

Dintre reprezentanții trombonului în jazz amintim, într-o ordine cronologică (Kid Ory, se pare că ar fi primul trombonist în jazz, care conducea și o formație), James Archey, James Harrison, Jack Teagarden, Juan Tizol, Dickie W. Wells, Tommy Dorsey, Lawrence Brown, Victor Dikenson, Trummy Young, Bill Harris, J. J. Johnson, Albert Mangelsdorff, Bill Watrous, Mark Nightingale, Jim Pugs, Jiggs Whigwam, Michael Zwerin.

³⁸ Virgil Mihaiu, *Cutia de rezonanță*, Editura Albatros, București, 1985, pag. 86.

³⁹ Constantin Rîpă, *Ritmul muzicii jazz*, tehnoredactat Academia de Muzică „Gh. Dima” Cluj-Napoca, 2005, pag. 2.

Dintre tromboniștii de jazz care se detașează din perioada veche îl amintim pe Dicky Wells. „(...)”, este unul din cei mai desăvârșiți alcătuitori de chorus-uri (improvizații) din istoria jazz-ului (...), întrebuițează ce s-ar putea numi un vibrato terminal (...), nu face niciodată paradă de virtuozitate (...). Principalele caracteristici ale stilului lui Wells: atac, glissando, vibrato, mordent, libertate de construcție ritmică”⁴⁰(mijloace de expresie folosite de compozitorii secolului al XX-lea n.a.).

Unul dintre cei mai importanți tromboniști de jazz din secolul al XX-lea este Albert Mangelsdorff, născut în anul 1928 la Frankfurt-am-Main (Germania). Este celebru pentru improvizațiile de acorduri cântate pe trombon, probabil influențat de ceea ce făcea în anul 1815, Johann August L. Schrader.

Votat muzician al anului 1980-81, Mangelsdorff își expune opiniile în revista „Jazz Forum” nr. 69/1981: „Pentru mine jazz-ul este adevărata muzică contemporană. Nu vreau să neg alte forme, dar nici o muzică nu e atât de vie, vitală, bogată și deschisă ca jazz-ul”⁴¹. (Desigur, aserțiunea nu este acoperită, dar are valoarea unei sublinieri a fenomenului jazz în secolul al XX-lea n.a.).

Muzicianul german a împins limitele tehnicii trombonului mult peste ceea ce putea fi imaginat, în același interviu citat mai sus, spune în continuare: „Adeseori se întâmplă să ai probleme cu găsirea unor muzicieni adecvați alături de care să evoluezi. (În jazz componența unei trupe se schimbă de la un festival la altul, de la un concert la altul, n.a.). (...) Rezultă o concluzie inevitabilă; trebuie să fii capabil să cânti la instrumentul tău de așa manieră, încât atunci când ești lăsat de unul singur pe scenă, să poți exprima tot ceea ce îți dorești. De vreun an de zile exersez acorduri pe trombon și mai ales stăpânirea polifoniei. În principiu, nu e nimic nou. Știm că se poate sufla și cânta în același timp – dar aceasta era mai mult un gag, un efect de spectacol, nu de muzică serioasă. Când cineva emite un sunet și cântă simultan altul, rezultatul este un acord. Poate fi atât de dens încât nu se observă că sunetele nu sunt identice. În plus, mai există armonicele care vibrează. Uneori aud până la cinci sunte într-un acord. Cântatul în paralel poate produce efecte incredibile”⁴².

Cred că originalitatea și inventivitatea acestui instrumentist au inspirat pe mulți interpreți și compozitori (mai ales cei de jazz și nu numai)). Acest muzician s-a implicat în expunerea artei sale la trombon

⁴⁰ André Hodeir, *Jazz-ul*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1967, pag. 67-76

⁴¹ Virgil Mihailescu, *op. cit.*, pag. 92.

⁴² *Idem*, pag. 91.

prin toate modalitățile ce îi stau la îndemână, printr-o varietate, onestitate și calitate în toate aparițiile sale pe scenă. Dacă amintim faptul că susținea câte un recital solo de două și chiar trei ore, putem să ne facem o părere despre ținuta artistică a muzicianului Mangelsdorff. Majoritatea lucrărilor cântate de el erau compuse de el, noțiunea de creator-interpret găsimu-se în acest spirit modern a secolului al XX-lea.

„Jazz-ul nu încetează să facă inovații. De la dezvoltarea respirației continue (Jimmy Cleveland în jurul anului 1960), la amestecul de sonorități dintre violoncel și trombon (Glen Ferris, 1995), trombonistul explorează profunzimile neoclasicismului modern (Bill Watrous și multifonia – vocea și vibrațiile amplificate în trombon, 1980; Albert Mangelsdorff și corurile armonice libere, 1980)”⁴³.

Dacă secolul al XX-lea a fost redescoperirea și punerea în valoare a tuturor valențelor expresive ale trombonului, mijloacele de expresie (vibrato, glissando etc.) și-au găsit aplicabilitatea în muzica de jazz și au fost exploatate de muzicienii de jazz, ulterior ele fiind preluate în legenda componistică a majorității compozitorilor din secolul al XX-lea. Ne gândim în primul rând la cel acel „vibrato terminal” pe care-l folosea Dicky Wells la trombon prin anii 1930, vibrato de mare expresivitate și căldură, preluat ulterior de marii soliști-tromboniști ai zilelor noastre, sau de „nota ornamentală” (ceea ce în muzica clasică se numește mordent, un fel de tril scurt, într-o singură bătaie), foarte utilizat în chorus-urile lui. În deceniile șase, șapte și opt al secolului trecut, Albert Mangelsdorff reușea să surprindă auditoriul cu acele improvizații pe mai multe voci.

„În Franța în timpul anilor '30, tromboniștii orchestrelor clasice încearcă varietatea și jazz-ul și acest cumul de diverse genuri muzicale care inspiră anumiți compozitori. Astfel, nenumărate partituri sunt scrise din inspirația muzicii de jazz. Exemplul cel mai cunoscut este cel al Bolero-ului lui Ravel, în care solo-ul trombonului este gândit în viitor (...) (note înalte, foarte largi, ușoare și curgătoare); Bernstein de asemenea se inspiră din jazz în toată opera sa și mai ales în piesa doar pentru trombon și mișcarea piciorului Elegie pentru Mippy2”⁴⁴.

⁴³ Tristan Mauguin, *op. cit.*, Site 5, av. 7.

⁴⁴ *Idem*.

Tempo di Blues ♩ = ca. 50
 waw-Waw-Opf. ad lib.

II

The musical score is written for Trombone II and consists of five staves. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is common time (C). The tempo is marked 'Tempo di Blues' with a quarter note equal to approximately 50 beats per minute. The performance instruction is 'waw-Waw-Opf. ad lib.'. The score includes various dynamic markings: *assai p*, *fiabile*, *pp*, *p*, *mf*, *mf spr.*, *gliss. p*, *piu p*, and *mf*. The score is numbered 5, 10, 15, 20, and 25. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and slurs.

Vom prezenta câteva lucrări cu trombonul în diferite ipostaze (camerală, orchestrală), unde „amprenta” jazzului este resimțită: Michael Stöckigt, Sonatina pentru trombon și pian, partea a II-a:

Marc Lys, Cocktail:

Leonard Bernstein, Elegy for Mipp II:

Trombone ténor

$\text{♩} = 60$

legato

p

10x

2x

avec élan

(sans cresc.)

articulation

a Tempo

mf soutenu

rebondissant

96-100 Rythmé et

mp

Slow and easy

mp espr. *mf*

p sub. *f* *sf* *f*

piu f *mf* *ff* *cresc.*

ff *mp* *mf*

p sub. *sf* *pp*

Henri Tomasi,
Concert pentru trombon și orchestră

12 *T^{re} di Blues*
plus rubato
ben Surdina

pp *p*

13

14

Constantin Ripă, Hypermusica

15 cca 15-16 sec

confirmarea improvizației
alternanță

Marimbă
Baterie
Marimbă

Marimbă + Baterie
(intermitent Ali)

1 - confirmarea improvizației

Epilog (în loc de concluzii)

Credem că puține instrumente în decursul timpului au rămas cu modestie în planul secund, acceptând să fie un element de legătură (dacă nu umplutură), a suprafețelor rămase libere între instrumentele solistice. Unul dintre aceste instrumente este trombonul (altul ar fi contrabasul), instrumente de simplă umplere de multe ori în paginile multor lucrări ale compozitorilor. Vom prezenta pe scurt câteva concluzii referitoare la evoluția trombonului cu speranța găsirii unor explicații pertinente, pentru o înțelegere mai bună a fenomenului.

În cartea lui Wilhelm Demian *Teoria instrumentelor* la pagina 7 găsim: „La începutul Evului Mediu, clerul catolic a interzis utilizarea în biserică a unor instrumente prea zgomotoase. Între acestea se aflau trompeta, trombonul și chiar orga”. Câteva sute de ani mai târziu, mai precis la începutul secolului al XVIII-lea, trombonul este acceptat numai în muzica religioasă. În cartea *O istorie a muzicii universale de la începuturi până în secolul al XVIII-lea* scrisă de Christian Fiedrich Daniel Schubart (1739 – 1791), la pagina 276 se menționează: „(...) În zilele noastre trombonul a fost profanat (laicizat n.a.) pentru a sluji opera (...) rămâne stabilit, că tonul trombonului e acordat numai pentru religie și niciodată pentru stilul profan (...)”.

Iată trombonul pus în situația paradoxală de-a fi dat afară din biserică (în Evul Mediu) și peste câteva sute de ani îl găsim ca apanaj exclusiv al serviciului divin (în Clasicism).

Pe de altă parte, pentru a ne forma o părere despre ce tromboniști erau pe vremea lui Mozart, în revista „Das Orchester” nr. 12 din 2000, la pagina 22 există următoarea observație: „În opera Flautul Fermecat de W. A. Mozart, înaintea fiecărei intervenții a partidei de trombon publicul tremura”.

În jurul anului 1844, un dirijor concepe tromboane cu pavilionul îndreptat spre spate, datorită înclinației tromboniștilor de a cânta tare, intensitatea auditivă fiind atributul principal (o altă ciudățenie a acelei vremi).



*Les effets du grand festival, lithogr., «La Mode Revue politique», Paris 1844
(Sammlung Ernst W. Buser, CH-4102 Binningen)*

Câteva opinii credem se impun până aici: paradoxurile vremurilor și nivelul slab al tromboniștilor de atunci, duc trombonul într-un cvasi anonim, sugestiv din acest punct de vedere fiind opinia lui Schubart, din cartea citată mai sus: „Fiind atât de neglijat astăzi și încredințat spre mânuire unor cornetiști mediocri, îndrumătorii noștri muzicali ar trebui să își propună în primul rând readucerea la viață a acestui instrument (trombonul) autorizat de divinitate, să convingă oameni geniali să practice acest instrument, pentru a i se reda astfel sonoritatea de tunet de pe vremea lui Solomon”.

Ajunși în acest moment al evoluției trombonului, merită citată în extenso opinia eseistului Virgil Mihaiu din Cutia de rezonanță: „(...) cum s-ar explica persistența seculară a prejudecăților legate de trombon? În primul rând, am spune, prin asocierea lui cu noțiunile de grotesc, paradă și chiar umor involuntar. Conotația de <mincinos> atribuită cuvântului trombonist în limba noastră e elocventă pentru degradarea înspre vulgar a receptării semnelor culturale, atunci când acesta din urmă se produce la nivel empiric și printr-o filieră deformatoare. Fără îndoială că suprapunerea de sensuri pleacă din faptul că trombonul figura la loc de cinste în orice fanfară (fanfaronada – un alt derivat sugestiv), (...), iată trombonul pus în serviciul puterii mincinoase. Numai că forța lui subversivă n-a întârziat să se manifeste. Ironie față de cei ce încercaseră să-l aservească, dar și față de

sine însuși, trombonul a devenit fermentul demascării. Continua aparent să-și facă datoria. Dar o ureche versată îi surprindea cu ușurință îngroșările parodice. Parada începea să sune a parodie. A urmat inevitabilul exil: în muzica de circ, bufonadele trombonului se puteau manifesta liber, iar noul mediu era propice și stărilor ambigue, tristeților ascunse sub masca stridentă a clownului. Esența ambivalentă a acestui instrument poate fi condensată tocmai în metafora lacrimilor, simbol în egală măsură al durerii cât și al râsului imens (...). O natură înglobând atâtea contraste trebuia, nu-i așa ?, să-și afle consacrarea în universul muzicii contemporane”⁴⁵.

Credem că ultima frază a eseistului V. Mihaiu (un mare fan al acestui instrument), este edificatoare, profetică pentru ce a urmat.

Cu toate că din Renaștere trombonul (sacqueboute-ul) a rămas neschimbat, uriașul lui potențial tehnic și expresiv a fost explorat și exploatat la maximum abia în muzica ultimelor decenii ale secolului al XX-lea, care au fost cu adevărat momentul redescoperirii, relansării și repunerii în drepturi a unuia dintre cele mai vechi instrumente.

Pagini solistice remarcabile au dedicat compozitorii români acestui instrument în lucrările lor :

Aurel Stroe - Grădina structurilor pentru bariton, trio de coarde, clavecin, trombon și bandă magnetică, Numai prin timp poate fi timpul cucerti – poem pentru bariton, orgă, patru tromboane și patru gonguri, Pacea lui Aristofen sau lucrarea genială Orestia II, unde trombonul este personaj activ, cu intervenții directe asupra conflictului.

Cornel Țăranu – în suita Căntece fără dragoste bazată pe textele lui Nichita Stănescu s-au intervențiile solistice de mare forță și expresivitate ale trombonului în opera Oreste-Oedip de același autor.

Vasile Herman – Concertul pentru contrabas, trombon și orchestră.

Ede Terényi – Terzine di Dante pentru trombon, bariton și pian.

Peter Vermessy – Monologo con comentii pentru trombon, percuție și contrabas .

Dan Voiculescu – Semnale pentru trombon solo.

Constantin Rîpă – Tulnic pentru trombon și pian sau Hypersmusica pentru patru trombonae și percuție.

Valentin Timariu – Cvartetul pentru tromboane – Tuba mirum (în memorian Tiberiu Bodor.

Peter Szeghő – Signals pentru patru tromboane și percuție.

Sorin Vulcu – Sonata epica magna – omagiu lui Nichita Stănescu.

⁴⁵ Virgil Mihaiu, *Cutia de rezonanță*, Editura Albatros, București, 1985, pag. 85-86.

Liviu Dânceanu – Concertul pentru trombon și orchestră « Șapte zile ».

Dan Dediu - Concertul pentru trombon și orchestră.

Radu Bacalu – Impresii ostinato și Segmente pentru trombon și pian sau Cvintetul de alamă « New Orleans ».

Ionică Pop – Triunghi, Cerc sau Timpul nemuririi pentru soprană, pian, trombon și percuție.

Mai tinerii compozitori din zilele noastre :

Ciprian Gabriel Pop – Pneumachina pentru trombon și pian, Cristian Bence-Muk Antoniu – Coșmaruri pentru trombon și pian sau lucrarea pentru trombon solo Yrdaki a lui Gabriel Mălăncioiu, votată de juriul concursului internațional de alămuri (corn, trompetă, trombon, tubă) din Timișoara, drept cea mai reușită și bine interpretată dintre lucrările românești prezentate în concurs (Leonard Neamț – trombon).

Numărul impresionant de lucrări dedicate trombonului în diferite ipostaze camerale din a doua jumătate a secolului al XX-lea, vine să readucă acest instrument (de această dată definitiv), alături de instrumentele solistice consacrate.

În momentul de față, trombonul și trombonistul sunt pregătiți mai mult ca oricând pentru noua aventură în lumea muzicii secolului al XXI-lea.

Cu toate că de-a lungul timpului trombonul a fost lăsat de prea multe ori într-un nemeritat con de umbră, inspirația și flerul compozitorilor din zilele noastre, împreună cu instrumentiști de primă mână, au reușit « readucerea la viață (parafrazând acel critic muzical de acum 250 de ani – Ch. D. F. Schubart), al acestui instrument ».

Datorită acestei efervescente creatoare a ultimelor decenii, tandemul compozitor-interpret au reușit impunerea instrumentului în toate sălile de concert ale lumii, iar această perioadă pe care o trăim, o putem numi **MAREA REVANȘĂ A TROMBONULUI**.

Catalogul lucrărilor pentru trombon în diferite ipostaze camerale din a doua jumătate a secolului al XX-lea

Lucrări pentru trombon solo:

Adler	Canto II
Alsina:	Consequenza op.17 (Avantgarde)
Arnold:	Fantasy
Balent (arr.):	Rock&Roll Hits (u.a. Leon On Me, Stand By Me Walk On By)
Balent (arr.):	Best in Standards (u.a. Alexander's Ragtime Band, As 'Time Goes By, I Got Rhythm, Indian Summer, Strike Up the Band)
Bates:	Tango after Clemens non Papa
Bay: Stücke)	Fun With The Trombone (47 sehr leichte und leichte Stücke)
Beer:	Challenge 1974
Berio:	Sequenza V
Bernstein, Leonard:	Elegy for Mippy II
Bischof:	Sic et non (modern)
Blank:	4 Comments für Baß-Posaune solo (schwieriges Stück mit langsamen, nostalgischen und schnellen, humorvollen Stellen)
Blokker:	4 Different Pieces
Blum (geb. 1900):	6 kleine Fantasien über ein altes Reiterlied (nicht sehr modern, nicht schwer)
Brings:	Prosa (großes Format)
Brink:	Exegesis für Baß-Posaune
Brown (Hrsg.):	Jazz Trombone (mit Harmoniebezifferung, 20 Standards: Sweet Georgia Brown, Harlem Flat Blues, Crazy Rhythm u.a.)
Bruns:	Solo-Buch für Posaune a = Band 1 (Konzerte, Fantasien, Variationen von berühmten Meistern)

- b = Band 2 (Sammlung bekannter Soli)
- Cage: Solo for Sliding Trombone (= Teil des Orchesterparts des Klavierkonzertes 1957/58, Avantgarde)
- Carter: 30 Fantasien (melodisch, konventionell, zum Wecken von Musizierfreunden, viele Tonarten)
- Childs: Sonata
- Cope: Three Pieces for Trombone (mit Quartventil)
- Crespo, Enrico: Improvisation No. 1
- Dedrick: Prelude and March für Baß-Posaune
- Diethelm: Sonate
- Dubrovay: Solo Nr.2
- Easy Solo Trax: We Didn't Start the Fire & Other Hits (u.a. Hits von Billy Joel, New Kids., Paul Carrack, mit MC: Seite 1 - Solostimme mit Begleitung, Seite 2 - nur Begleitung)
- Eliasson: Disegno (fast ausschließlich im Tenor-Schlüssel, modern, schwer)
- Globokar: Echanges für ein Blechblasinstrument
- Gryc: Con sordino
- Hamilton: Spirits of the Air (Baß-Posaune, 10 Min.)
- Hansen: Soloalbum mit gebräuchlichsten Solostücken und Orchester- Passagen in 4 Bänden:
- a = Band 1 (Schubert, Löwe, Mozart, Paudert, Sachse Alschausky, u.v.m.)
- b = Band 2 (Wagner, Grube, Gräfe, Alschausky, u.v.m.)
- c = Band 3 (Alschausky, Gabler, Büttner, Wagner, Weber, u.v.m.) Preis nach Anfrage, da Fotodruck
- d = Band 4 (Schiffmann, Jörgensen, Jehmlich, Verdi, Jaruszewski, u.v.m.)
- Hartley: Sonata Breve
- Hartzell: Monologue 16 (Baß- und Tenor-Schlüssel, 1982, 7,5 Min.)
- Heider: D.E. Memorial (Duke Ellington)

Hidas: Fantasia

Hidas: Meditation (für Baß-Posaune)

Huber: Presente (1979)

Hübler: Cercar (für Posaune mit 1 oder 2 Ventilen, Avantgarde)

Johnson, J.J.: Transcribed Solos (Now's The Time, Laura, Crazy Rhythms, Walkin', u.a. mit Harmoniebezifferung)

Johnston: Revelstoke Impressions (Baß-Posaune)

Kaplan: Soliloquy (Tenor, Baß-Schlüssel)

Kenny: Sonata (1984)

Key: Beatiful Dreamer Gets Funky! (1 Seite, mittel)

Koch: Monolog Nr.8

Koch-Raphsael: Spuren (mit Schagzeug ad lib., avantgardistisch, 1978)

Kühnl: 5 Episoden

Laburda: Solitude (Baß-und Tenor- Schlüssel, schwer)

Lang: Libero (modern)

Leitermeyer: Posaunissimo op.61

Lennon& McCartney: 60 Greatest Hits (All My Loving, Eight Days a Week, Help, Let It Be, Michelle, Penny Lane, When I'm 64, u.a.)

Lowden: Bob lowden's Easy Play-Along Solos (10 Solos im Pop-Stil mit Folienplatte als Begleitung: Dixie-Yankee Doodle, Jazz Waltz Medley, Campton Races, The Funky Fanatic und 5 weitere Soli)

Michael, Frank: Epigramme für Posaune solo op.48

Müller: Solostücke, Arien, Lieder, Konzerte
a = Band 1
b = Band 2

Natra: Sonatina

Nilsson: Rondo&Fanfare (Alt-Posaune)

Persichetti: Parable

Powell: Incabado (Baß-Posaune)

- Powell (geb. 1937): Suite for Solo Tenor-Trombone (5 Sätze, mittel)
- Premru: Prelude & Dance (für Baß-Posaune)
- Presser: Partita
- Rabe: Basta (sehr modern und schwer, Wettbewerbsstück für Profis)
- Rapp: Posaune lernen mit Spaß (auch für Bariton geeignet, 150 leichte und ganz leichte Lieder und Duette)
- Reuter: Suite op.23
- Ridout: Sonata (mittel bis schwierig)
- Scelsi: 3 Pieces (1956, modern, schwer, im Tenor-Schlüssel)
- Schauß-Flake: Monolog (1973) Variationen über das Lied "Es ist ein Schnitter heißt der Tod" (Sprecher ad lib.)
- Schneider: Erstes Posaunenspiel (leichte Lieder, Tänze und Stücke)
- Schroeder: Sonate (1971)
- Stockhausen: In Freundschaft (mit Spielanweisungen, Programmtext und Heftbeilage: "Die Kunst zu Hören")
- Story: First Year Popular Solos in 2 Bänden (je 14 sehr leichte Stücke von Stevie Wonder, James Taylor, Keith Diamond, Harold Faltermeyer, Brian Wilson u.v.m.)
- a = Band 1
- b = Band 2
- Sturzenegger: B-A-C-H Fantasie (modern)
- Sultanof (Hrsg.): The Jazz Era (mit Harmoniebezifferung, u.a.: Alexander's Ragtime Band, I Never Know, 's Wonderful, Tea for Two)
- Sultanof (arr.): 55 Top Hits (Addicted To Love, Broken Wings, Theme From Dynasty, Kiss, Manic Monday, Smooth Operator, Twist And Shout, u.a. bekannten Stücken aus den Hitparaden)
- Tanner/Weber: Trombone Soloist (sehr leichte bis leichte Spielstücke, z.T. aus der amerikanischen Folklore, Ergänzung zu Weber/Tanner: Trombone Student, Band I)
- Teagarden, Jack: The Music Makers (verschiedene bekannte Solos von Jack Teagarden, mit Nennung des Zeitpunkts und der Formation mit der er dieses

Solo gespielt hat, so u.a.: After You've Gone, Body and Soul, High Society, Lover, Royal Garden Blues, St.James Infirmary)

Telemann: 12 Fantasien

Vallier: Fantasie

Vorbaron-Ostrander: 4 Solo-Suiten

Xenakis: Keren (1986, modern)

Yoshioko: Extase

Yuhas: Episodes (Avantgarde)

Zettler: Volkslieder international (2.Stimme ad.lib.)

Zoubek: Phantasie (Tenor- und Baß-Schlüssel, ohne Takteinteilung, mit Singen, Doppel- und Flatterzungen-Effekten, Glissando)

Lucrări pentru trombon și pian (orchestră)

Amdahl: Elegie (Baß-Schlüssel, modern)

Ameller: Riviere du Loup aus "Belle Province (Baß-Schlüssel, 2 Takte Tenor - Schlüssel, leicht)

Ameller: Kryptos (tenor- und Baß-Schlüssel, Etüde für Posaune und Klavier, modern)

Ameller: Utah (SG 1)

Andersen: Sonatine

Anonymus (Irvin L.Wagner): Sonata (für Pos im Baß-oder Alt-Schlüssel, mit Baß ad.lib.)

Arban: Fantaisie Brillante

Armitage: Autumn with you (im Baß-Schlüssel und im Violin-Schlüssel für Euphonium in B)

Armitage: Suite Chameleon (mittelschwer)

Armitage: Ragtime (4 Ragtimes, mit 2.Pos und Harmoniebezifferung ad.lib.)

Armitage: Dixieland (4 Stücke im Dixie-Stil, mit 2.Pos und Harmoniebezifferung ad.lib., mittel)

Armitage: Swing (4 Stücke im Swing-Stil, mit 2.Pos und Harmonie-
bezifferung ad lib., schwierig)

Armitage: Blues (4 Stücke im Blues-Stil, mit. Pos und
Harmoniebezifferung and lib., mittel bis schwierig)

Armitage: Boogie (4 Stücke im Boogie-Stil, mit. Pos und Harmonie-
bezifferung and lib., mittel bis schwierig)

Armitage: Ballad (4 balladenhafte Stücke, mit 2.Pos und Harmonie-
bezifferung and lib., schwierig)

Armitage: Be-Bop (4 Stücke im Be-Bop-Stil mit 2.Pos und Harmonie
bezifferung and lib., schwierig)

Armitage: Bossa Nova (4 Stücke im Bossa Nova-Stil mit 2.Pos und
Harmoniebezifferung and lib., schwierig)

Arutjunjan: Concerto (1990-91, im Tenor - und Baß-Schlüssel)

Aubain: Aria, Scherzo et Final (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Barat: Morceau de Concours (für Bariton in B, im Violon-
Schlüssel, schwer)

Barboteu: Prelude et Cadence (modern und schwer, Baß-Posaune)

Barboteu: Romantic Flash (Baß-Posaune, modern)

Barnes: The Clifford Barnes Trombone Album (4 mittelschwere
Stücke)

Baron: Nirvana (Baß- Schlüssel)

Barta (1928-1972): Concertino (Baß- Schlüssel, mäßig modern)

Bartok (Harris): Evening in the Country (Baß- Schlüssel, leicht)

Bassett: Sonate (Baß- Schlüssel)

Bassman/Washington: I'm getting sentimental over you

Baumann (geb.1925): Lamento und Gioco

Beach: Suite (für Posaune oder Bariton)

Becher: Capriccio (Baß- Schlüssel)

Bessonnet: Recitatif et petit Allegro (Baß- Schlüssel, leicht)

Beugniot: Legende (Baß- Posaune, leicht)

Bigelow:	Winter Carousel (leicht)
Bigot:	Impromptu (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Bizet:	Agnus Dei aus der "Arlesienne-Suite" (Baß- Schlüssel,mittel)
Bizet (Holmes): Schlüssel,mittel)	Torero-Lied aus Carmen (für Bariton im Baß-oder Violin-
Bjelinski:	Drei biblische Legenden
Bjelinski:	Sinfonietta (Alt-Posaune)
Blank:	Esquisse (schwer, modern, Pflichtstück Genf 1988)
Bleuse:	Acclamation (Concertino, modern, Baß- Schlüssel)
Bloch:	Symphony (für Posaune oder Cello und Orchester, Solostimme liegt in 2 Versionen von: Tenor- oder Baß- Schlüssel, schwer)
Boda:	Sonatine (1954, Baß- Schlüssel, gemäßigt modern)
Bondon:	Chant et Danse
Bonneau:	Fantaisie Concertante (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Borderes/Naulais:	Calme et gai (leicht)
Borderes/Naulais:	Recreation et Ronde (leicht)
Bordogni (Sluchin):	The Complete Book of Vocalises a = Band I (24 Vocalisen mit Klavierbegleitung) b = Band II (24 Vocalisen mit Klavierbegleitung)
Bosseur:	En quatre actes (schwer, sehr modern)
Boutry:	Capriccio (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Boutry:	Tubaroque (Baß-Posaune)
Boutry:	Choral varie
Boutry:	Concerto
Boutry:	Stück in F (leicht)
Boutry:	Stück in G (leicht bis mittel)
Boyle:	4 Miniatures (leicht)
Boyle:	6 Gargoyles (leicht, 2 Versionen: Baß- und Violin- Schlüssel)

Bozza:	Prelude et Allegro (Baß-Posaune)
Bozza:	New Orleans (Baß-Posaune, Baß- und Tenor Schlüssel, auch Stimme in B beiliegend)
Bozza:	Theme varie (Baß-Posaune, Stimmen in B und C)
Bozza:	Ballade (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Bozza:	Ciaccona (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Bozza:	Hommage a Bach (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Bozza:	Allegro et Finale (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Brahmstedt:	Stupedo (Konzert-Polka, mittel)
Bredemeyer:	Posaunen-Sonate (in Tenor- und Baß- Schlüssel, schwer)
Bresgen;	Konzert g-moll
Breuil:	Essai (sehr leicht)
Brouquieres:	Par les chemins... (leicht)
Brown:	Sonata (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Brown:	Meditation (Klavier oder Orgel, Baß- Schlüssel, leicht)
Bruch, Max:	Kol Nidrei op.47 (romantisch)
Bruchmann:	Facetten
Buchtel:	At the ball (Gavotte, SG 1-2)
Buchwald:	in Schlagzeilen (5 mäßig moderne, mittelschwere Stücke in Baß- und Tenor- Schlüssel)
Buesser:	Etude de Concert (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Buesser:	Konzertstück Es-Dur op.55 (Baß- und Tenor- Schlüssel)
Büttner:	Concerto (Baß- und wenig Tenor- Schlüssel)
Bullard:	Colneford Suite (Baß- Schlüssel, leicht-mittel)
Capuzzi:	Andante&Rondo (Posaune in Baß-und Violin- Schlüssel)
Casterde:	En noir et rouge (Baß- und Tenor- Schlüssel, mittelschwer)
Casterede:	Fantaisie concertante (Baß-Posaune, B- und C-Stimme)
Casterede:	Sonatine

Casterede: Marche inaugurale (leicht)
 Casterede: Jeux d'intervalles (Baß- und Tenor- Schlüssel, schwer)
 Clarke: The debutante (schwer)
 Clarke, Nigel: Sketches from Don Quixote (mittelschwer)
 Clerisse: Poeme (Baß- Schlüssel, leicht)
 Clerisse: Priere (Baß- Schlüssel, ziemlich einfach)
 Coker: Concerto für Posaune mit Quartventil (Baß- Schlüssel)
 Constant (Douay): Plaisance (Baß- und Tenor-Schlüssel, modern, viele Taktwechsel)
 Constant: Concerto "Gli Elementi" (4 Sätze, 17 Min., Baß- und Tenor Schlüssel, sehr modern und schwer)
 Creston: Fantasy (Tenor- Schlüssel)
 Croce-Spinelli: Solo de Concours (Baß- und Tenor-Schlüssel)
 Cunningham: Statements op.43
 Daetwyler: 2. Concerto (in Baß- und Tenor-Schlüssel, schwer)
 Dake: Mett your slide (Polka, Baß- Schlüssel, mit Glissando-Effekten)
 Damase: Prelude, Elegie et Final (für Baß- Posaune oder Tuba, schwer, mit vielen Taktwechseln)
 Dedrick: Awakening (mit Folienplatte)
 Dedrick: Inspiration (für Baß- Posaune)
 Dedrick: Petite Suite (für Baß- Posaune, mit Folienplatte)
 Defaye: Deux danses für Tenor- Posaune (Tenor- und Baß- Posaune)
 Defaye: Deux danses für Baß - Posaune (Tenor- und Baß- Posaune)
 Defaye: Mouvement
 Defaye: Concerto (für M.Becquet, 18 Min.)
 Delbecq: Trombonite (sehr leicht)
 Delgiudice: Serenite (leicht)

Desportes: Schlüssel)	Un petit air dans le vent (ziemlich leicht, Baß-
Desportes: mit Orchester)	L'exploit de la coulisse (moderne Ballade, original
Desportes:	Un souffle profond (Baß- Posaune, 6 Min.)
Dewanger:	Humoresque (Baß- Schlüssel)
Domazlicky:	Concerto
Domroese: Schlüssel)	Sakura (japanische Impressionen, Baß- und Tenor-
Domroese:	Kleine Suite (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Domroese:	Zwei Epigramme (Baß- Schlüssel)
Domroese:	Sechs kleine Stücke (nicht schwer, Baß- Schlüssel)
Domroese:	Les Ours (3 Sätze einer heiteren Suiten: Der Bär - Die Bärin - Der Barentanz, für gute Schüler geeignet, mittel)
Douay&Gouinguene:	Theme et Variations (leicht)
Douay&Gouinguene:	Divertissement (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Druschetzky (1745-1819)	Allegro (aus Trio Nr.3, SG 2-3)
Druschetzky:	Allegro (aus Trio nr.3, für Bariton, SG 2-3)
Druschetzky:	Allegro (aus Trio nr.18,, SG 2-3)
Druschetzky:	Marsch (aus Trio nr.3, für Bariton, SG 2-3)
Dubois:	8 mittelschwere Stücke für Posaune
Dubois, Pierre Max:	Cortege (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Dubois, Pierre Max:	Menuet d'automne (sehr leicht)
Dubois, Pierre Max: Tenor-Schlüssel, mittel)	Histoire de Trombone (Rumba&Parade, Baß- und
Dubois, Pierre Max:	Zehn fortschreitende Stücke (sehr leicht)
Dubois, Pierre Max: schwierig)	Si trombone m'etait conte (Baß-Posaune, 2 Sätze,
Dubois, Pierre Max:	9 leichte Stücke für Posaune

Dubois, Theodore: Konzertstück As-Dur (Baß- und Tenor-Schlüssel), Verlag: IMC

Dubois, Theodore: Solo de concert (identisch mit K 30137), Verlag:Leduc

Duckworth: Statements and Interludes (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Duclos: Doubles sur un Choral

Dutilleux: Choral, Cadence et Fugato (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Emperor, Joseph 1: Alme Ingrate ("Ungrateful Souls")

End: The Royal Guard (leicht)

Escher: Blues, Pop&Ballads (19 leichtere bis schwierige Stücke)

Farina: Sonata al divino Claudio (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Feld: Concerto (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Fiche: Ballet pour un kangorurou (Baß-Schlüssel, leicht)

Fieviet: Legende celtique (Baß-Schlüssel, leicht)

Fischer (Conley): Here I sit in the deep cellar (für Bariton, 2 Versionen: Baß-Schlüssel oder Violin-Schlüssel in B, SG 2)

Fote: Waltz for Juliet (Baß-Schlüssel, leicht)

Frackenpohl: Pastorale

Francaix: Concerto (original für Pos + 10 Blasinstrumente, sehr schwer)

Frank, Steven: Variationen auf "Barnacle Bill the sailor" für Baß-Pos oder Tuba

Frumerie, de: Sonata (Baß- und Tenor-Schlüssel, schwer)

Fuchs: Variationen op.143

Fuhlich: Posaunenerfolge (4 Soli: Posaunen-Polka, Bauern-Walzer, Sektdaune, Posaunen-Capriolen)

Fuhlich: Schwarze Augen

Gabaye: Tubabilage (für Baß-Posaune)

Gagnebin: Sarabande (Baß-Schlüssel, leicht)

Galiegue: Essai I (Baß-Schlüssel, leicht)

Galiegue: Essai II (Baß-Schlüssel, leicht)

Galieue:	Essai III (Baß-und Tenor Schlüssel, mittel-schwierig)
Galieue: Notation)	Essai IV (Baß-und Tenor Schlüssel, zum Teil freie
Galieue:	Quelques Chants (8 leichte Stücke) in 4 Banden
	a = Band I
	b = Band II
	c = Band III
	d = Band IV
Gallet:	Legende (leicht, Baß-Schlüssel)
Goddard:	Party Pieces (mittel)
Gordon:	The Iceberg (Baß-Schlüssel, leicht)
Gotkovsky:	Concerto (Baß-Schlüssel, schwer)
Gotkovsky:	Romance (Tenor- und Baß-Schlüssel, schwierig)
Gouinguene:	Trombone Circus (leicht)
Grube:	Concertino (Baß-Schlüssel)
Grube:	Posaune bei guter Laune (Baß-Schlüssel)
Grube:	Walzer Rondo (Baß-Schlüssel)
Guide, de:	Suite ("Le caracteres du trombone", mittelschwer)
Haack:	Just a closer walk
Haack:	Jive five
Herf:	Konzertstück (Baß-und Tenor Schlüssel)
Hidas:	Baroque Concerto (Alt-Posaune)
Hidas:	Concerto (Baß-und Tenor Schlüssel)
Hidas:	Movement (Baß-und Tenor Schlüssel)
Hidas:	Rhapsody (Baß-Posaune, schwierig)
Hill:	Rag'n Boneman (Jazz für junge Posaunisten)
Hindemith:	3 leichte Stücke (original für Cello, für Baß-Posaune spielbar, Baß- Schlüssel)

Hindemith: Sonate (Baß-und Tenor Schlüssel)

Hindemith: Trauermusik (original für Viola, Baß-und Tenor Schlüssel, 3 Takte Violin- Schlüssel)

Hlobil: Sonata (Baß-und Tenor Schlüssel)

Hlobil: Canto Emozionante (Baß-und Tenor Schlüssel)

Hoddinot: Ritornelli (Baß-und Tenor Schlüssel)

Höser: Romanze (Tenor- Schlüssel)

Hoffman: Trigger Treat (Baß-Posaune, Baß- Schlüssel)

Horovitz: Adam-Blues (Baß-und Tenor Schlüssel)

Hovland: Concerto op.76 (in Baß- und Tenor Schlüssel, schwer)

Jacob, Gordon: Concerto (Tenor - und Baß-Schlüssel)

Jacob, Gordon: Cameos (für Baß-Posaune, 5 Satze)

Jemlich: Concertino op.3 (Baß- Schlüssel)

Jolas: Trois Duos (Baß- Posaune, Baß- Schlüssel, modern)

Jongen: Aria&Polonaise op.128 (schwerig)

Joplin: 6 Ragtimes in je 2 Heften (Baß- Schlüssel, schwer)

a - Band 1 (Original Rag, Elite Syncopations, The Entertainer, The Favorite, The Crysanthenum, The Ragtime Dance)

b = Band II (Maple Leaf Rag, Easy Winner, The Strenuous Life, Cleopha, The Sycamore, The Cascades)

Joplin (Mortimer): Magnetic Rag

Joplin (Heger): Let's rag (10 mittelschwere Ragtimes: Easy Winners, Peacherine Rag, Entertainer, Ragtime Dance, u.a., Baß- Schlüssel)

Jorgensen (1881-1947): Romance op.21 (uraufgeführt 1916, romantisch, Baß- Schlüssel)

Jorgensen: Suite op.22 (Tenor- Schlüssel)

Kalabis: Sonate op.32 (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Kalinkowitsch (1917-1992): Elegia zur Erinnerung an D. Schostakowitsch (Stimme im Tenor- und Baß- Schlüsse enthalten)

Kelly: Sonata

Kersters (geb.1929): Rhapsody

Key: Are you going to scarborough fair? (traditionelles Volkslied, leicht)

Koetsier: Allegro maestoso op.58 nr.2 (Baß- Posaune)

Koetsier: Concertino op.91 (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Koetsier: Ludus Agonis op.118

Koetsier: Sonatina op.58/1 (1970)

Koetsier: Zürcher Marsch op.116

Kreisler: Rondino (Baß- Schlüssel)

Kreisler: Liebesleid

Kreisler, Alexander von: Sonatina

Krek: Theme varie (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Krenek: Five pieces (sehr modern. ohne Solostimme)

Krol: Capriccio da camera op.35 (original für Posaune und 7 Instrumente, Baß- und Tenor -Schlüssel) Fotodruck, Preis auf Anfrage

Kuljow (geb.1948): Rondo (Pflichtstück bei einem russischen Wettbewerb Stimme in Baß- und Tenor- Schlüssel enthalten)

Lancen: Menut pour un ours (mittel)

Landowski: Improvisation

Lantier: Introduction, Romance et Allegro (Baß- Posaune)

Larsson: Concertino op.45 (Baß- und sehr wenig Tenor-Schlüssel)

Lauga: Concerto f-moll (Baß- Schlüssel)

Lieb: Concertino Basso (für Baß- oder Tenor-Posaune, nicht sehr schwer)

Lischka: Drei Skizzen (für Tuba oder Baß- Posaune)

Lischka: Tänzerische Episoden (mittel)

Lohmann: Bayrische Polka (für Posaune in B+C, Baß- und Violin-Schlüssel)

Lohse: Imaginations 1972 (für Baß-Posaune, avantgardistisch, Baß-Schlüssel)

Looser: Variationenfantasie über ein eigenes Choralthema (Baß- und Tenor- Schlüssel)
 Louvier: Hydre a cinq Tetes (Tenor- Schlüssel, Avantgarde)
 Lynn: Whimsy (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Lys: Cocktail (schwer)
 Mahler (Ostrander): Posaunen-Solo aus dem 1.Satz der 3.Sinfonie
 Mahler (Maganini): Primeval Light (Alt-Solo aus der 2.Sinfonie)
 Mancini: Pink Panther
 Martin, C.: Elegy (Baß- Schlüssel)
 Martin, F.: Ballade (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Massis: Impromptu (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Mazellier: Solo de concours (Baß- und Tenor-Schlüssel)
 Meier: Musique pour Trombone (Baß-und Tenor- Schlüssel)
 Meyer: Concertino (Baß-Posaune)
 Michel: Fantasie (Baß- Schlüssel in C oder Violin- Schlüssel in B, mittel)
 Milhaud: Concertino d'hiver
 Monti (Reift): Csardas (für Posaune im Tenor-Schlüssel oder für Euphonium im Violin-Schlüssel)
 Mortimer: Prelude&Dance (original Posaune&Brass Band, 2.Satz "Dance" mit wechselnden Taktarten, Baß-und Tenor- Schlüssel)
 Mortimer: Ballad (im Baß- Schlüssel)
 Mortimer (geb.1951): Trombone Concerto no.2 (original Posaune und Streicher, für Pia Bucher, etwas jazzig)
 Mortimer: Trombone Concerto no.3
 Moss: The Joker (Baß- Schlüssel)
 Müller: Präludium, Choral, Variationen&Fuge (1839)
 Mutter: Chaconne
 Naulais: Sans façon (sehr leicht)
 Nelhybel: Suite (schwierig)

Nesterov: Concerto (Baß-und Tenor- Schlüssel)

Niehaus: Fanflairs (leicht)

Niehaus: Fanflairs (für Bariton, 2 Versionen: Violin- Schlüssel in B und Baß- Schlüssel in C, leicht)

Niehaus: So little times (sehr leichtes Anfängerstück, für Posaune im Baß- Schlüssel und Bariton in B im Violin- Schlüssel)

Niehaus: Timepiece (SG 2)

Niehaus: Timepiece (für Bariton im Baß- Schlüssel oder im Violin schlüssel in B, SG 2)

Niehaus: Brattleboro Anthem (SG 1)

Niehaus: Brattleboro Anthem (für Bariton SG 1)

Nielsen (1865-1931): 2 Fantasie-Stucke op.2 (Baß- Schlüssel)

Niverd: Legende (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Niverd: Six petites pieces de style (Baß- Schlüssel, leicht-mittel)

Norton: Microjazz (12 mittelschwere Stucke für den Unterricht)

Novakovski (1800-1865): Concertino (Baß- Schlüssel)

Orlinski: Konzertstuck

Paudert: Beruhmte Aria (Baß- Schlüssel)

Pauer: Trombonetta

Pergolesi (Ralph Sauer): Sinfonia (4 Satze), Verlag: Trigram

Pergolesi (Pia Bucher): Sinfonia (4 Satze), Verlag: Reift

Pethel: Syncopatico (schwer)

Pethel: Brass Talk (SG 3-4)

Pfluger: Impeto (1986)

Pichaureau: 5 Concertini "Minute" (kurze, leichte-mittelschwere Stucke, Baß- Schlüssel)

Pierre-Petit: Grave (Baß- Posaune)

Pilss: Concerto (für Baß- Posaune und Streicher, Baß- Schlüssel)

Pogson: The way to rock (12 Stucke im Rock-Stil, in Baß- Schlüssel oder im Violin- Schlüssel in B, auch mit Harmonie bezifferung, mittel)

Ponchielli (Sommerhalder): Concerto for Euphonium (für Euphonium in C im Baß- Schlüssel und in B im Tenor- Schlüssel, Solo-Part besonders virtuos)

Poot: Impromptu (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Poot: Etude de concert

Porpora: Sonate F-Dur (für Posaune im Tenor-Schlüssel oder für Euphonium im Violin- Schlüssel, auch mit Orgel geeignet)

Porret: Concertino nr.7 (sehr leicht)

Porret: Concertino nr.8 (mittel)

Porret: Concertino nr.23 (leicht)

Porret: Concertino nr.24 (mittel)

Porret: 12 Noveletten (mittel-sehr schwer)

Presser: Sonatina (Baß- Schlüssel)

Presser: Rondo (Baß- Schlüssel)

Salaverde: Fantasia VII in F (original für Fagott, aber auch für Posaune spielbar)

Salzedo: Piece Concertante op.27

Schenker: 5 Bagatellen (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Schibler: Blues (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Schiffmann: Konzertstück op.67 (Baß--Schlüssel)

Schmidt: Variations on "St.Bone"

Schoonenbeek: Twilight Serenade (für Bariton in C: Baß--Schlüssel, Bariton in B: Violin--Schlüssel)

Schostakowitsch: 4 Preludes (Baß--Schlüssel)

Schostakowitsch: Danses fantastiques (Baß--Schlüssel)

Schroder: Andante cantabile (mittel)

Semler-Collery: Barcarolle et Chanson Bachique (für Baß-Posaune, schwierig)

Semler-Collery: Etudes Lyriques (Klavier ad lib.)

Senon: Cantilene et Baladine (Baß-Schlüssel, leicht)

Senon: Blues-reflects et cabrioles (Baß-Schlüssel)

Senon:	Ocean et Parodie (leicht)
Senon:	Melodie (leicht)
Senon:	Chevauchee (leicht)
Serly:	Concerto (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Serocki:	Konzert
Serocki:	Sonatina
Seybold (1868-1948):	Dudelsack (Musette-Bagpipe op.166 nr.3, SG 2-3)
Seybold :	Dudelsack (Musette-Bagpipe op.166 nr.3, SG 2-3 für Bariton im Baß--Schlüssel)
Sheriff:	Piece for Ray (Baß-Schlüssel, ziemlich modern)
Shifrin (Arr.): Eberlin, Ziani)	Die Solo-Barockposaune in der Kammermusik (Schütz, a = Band 1 b = Band 2
Siekmann: Brelmat Music	Concerto (für Baß-Posaune, handschriftlich, schwer), Verlag
Siekmann:	Concerto (fast ausschließlich im Tenor- Schlüssel, hand- schriftlich), Verlag: Seesaw
Sivic:	2 Pieces de concert (1976)
Sivic:	Sonatine
Skolnik:	Kleine Suite in As (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Solomon:	Departure (ziemlich leicht)
Spillmann:	2 Songs (für Baß-Posaune)
Spillmann:	Concerto (für Baß-Posaune)
Spisak:	Concertino (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Spohr:	Adagio in F-Dur (Baß- und Tenor-Schlüssel, schwer)
Stamitz:	Konzert in F-Dur (für Fagott, aber auch für Posaune spielbar, Baß- Schlüssel)
Stevens:	Sonate
Still:	Romanze (Original für Altsaxophon, impressionistisch)

Stöckigt:	Sonatine (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Stojowski:	Fantasie (Tenor-Schlüssel), Verlag: IMC
Stojowski:	Fantasie (schwer, für Tenor-Posaune), Verlag: Leduc
Strobl:	Konzert (für Baß-Posaune)
Stuhec:	3 Stücke (Tenor-Schlüssel)
Sulek:	Sonata (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Takacs:	Sonata op.59
Tamba:	Fantasie (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Tartini (Brown):	Adagio in G-Dur Tenor-Schlüssel
Tcherepnin:	Andante op.64 Baß- Schlüssel
Tibor:	Introduzione-Tema e Variazioni (für Baß-Posaune, leicht)
Tibor:	Introduzione-Tema e Variazioni (für Tenorposaune)
Tomasi:	Concerto (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Tomasi: Posaunen)	Etre ou ne pas etre (für Baß-Posaune, original für Tuba & 3
Tomasi:	Danse sacree (für Baß-Posaune)
Toulon:	L'ours Bossu (leicht)
Toulon: (leicht)	La planche a roulette&La pouppee qui ferme les yeux
Toulon:	Le General Plastic (leicht)
Toulon:	Le Chapeau Chinois (leicht)
Toulon:	Marche et Danse (leicht)
Toulon:	En allant (leicht)
Toulon:	Recitation (leicht)
Toulon:	Decide/Entschlossen
Toulon:	Enfant de Choeur/Sangerknabe
Toulon:	Gai/Fröhlich
Toulon:	Reveur/Träumer

Toulon: Triste/Traurig (leicht)
 Toulon: Sur quatre Positions (sehr leicht)
 Turok: Concert Piece
 Tuthill: Concerto (Baß- und Tenor-Schlüssel)
 Uber: Prelude&Scherzo
 Uber: Romance
 Uber: Even Song
 Uber: A delaware rhapsody
 Uber: Golden leaves (Baß-Schlüssel)
 Uber: 4 Sketches (Baß-Schlüssel)
 Uber: Rhapsody in f-moll (für Alt-oder Tenor-Posaune)
 Uber: Summer Nocturne
 Uber: Sonatina
 Uber: Manhattan Blues&Ragtime (Baß-Schlüssel, relativ kurz)
 Uber: Soli (Solo) Loquy (für Alt-Posaune, mit Tenor-Posaune
 ad.lib)
 Uber: Danza Espagnola (im Baß-Schlüssel und im Violin-
 Schlüssel für Euphonium, schwer)
 Uber: Autumn Afternoon (SG 3)
 Uga: Promenade
 Vachey: 2 Interludes (Baß-und Tenor-Schlüssel)
 Vaughan-W. (Dishinger): A winter's willow (ziemlich leicht)
 Wedgwood: Jazzin'about (8 ziemlich leichte Jazzstücke)
 White: Tetra Ergon (für Baß-Posaune)
 White: Dance and Aria (Stimmen für Tenor-Posaune, Baß-
 Posaune, Tuba liegen bei)
 Wilder: Sonata (für Baß-Posaune, gemäßigt modern, 5 sätzig,
 komponiert 1971, Baß-Schlüssel)
 Wilkenschildt: Impromptu (komponiert 1938, Tenor- Schlüssel)

Zechner: Aria Solemnus (Barock, Tenor- Schlüssel)
 Zettler: Concerto primo (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Zettler: Concertino romantico op.80 (3 Satze, original für Posaune und Blasorchester, auch Partitur und Stimmen erhältlich)

Lucrări pentru trombon și orgă:

Bauerle: Kleine Studie (nach dem kleinen geislichen Konzert "Ich liege und schlafe, und erwache" von Schütz)
 Böhler: 5 Miniaturen
 Boismortier: Sonate C-Dur (Tenor oder Alt-Posaune)
 Braun: Jericho - die fallenden Mauern (Baß-und Tenor-Schlüssel, modern, 10 Min.)
 Bresgen: Meditation (1982/85, Tenor- und Baß-Schlüssel, Postume Erstveröffentlichung, ca. 12 Min.)
 Brown: Meditation
 Gardonyi: Rhapsodie (Baß- und Tenor-Schlüssel)
 Genzmer: Sonate (Tenor-Schlüsse)
 Glauser: Triologie (überwiegend Tenor-Schlüssel, schwer)
 Godel: Sonata da Chiesa (1980, überwiegend Tenor-Schlüssel)
 Heilmann: Trauerode (Alt-Schlüssel)
 Heilmann: Poem op.162
 Helmschrott: Sonata da chiesa (1984, Baß-und Tenor-Schlüssel)
 Hidas: Domine, Dona Nobis Pacem (einsätzig, Baß-Schlüssel, 3 1/2 Takte Tenor-Schlüssel)
 Hovland: Cantus V op.120 (Tenor- und Baß Schlüssel)
 Kanefzky: Einzugsmarsch (festlich, mit leichtem Jazz-Charakter, nicht schwer)
 Kanefzky: Alte Meister

a = Band 1 (Tenor-Schlüssel mit u.a.: Bach: Bist Du bei mir, Schubert: Litanei, Telemann: Viste)

b = Band 2 (im Tenor-Schlüssel, mit u.a: Bach: Marche, Telemann: Dolce; Aria)

c = Band 3 (im Tenor-Schlüssel, mit u.a: Telemann, Händel, Gluck)

Koetsier: Partita "Wachet auf op.41 Nr.3 (Baß-und Tenor-Schlüssel, gemäßigt modern, 5 Sätze)

Krebs: Fantasia (enthält Stimmen für Alt- und Tenor-Posaune)

Krol: Sinfonia sacra op.56

Lechner: Metanoia (1981)

Linkenbach: Es kommt ein Schiff geladen (Baß-Schlüssel, leicht)

Mortimer: Fantasia (überwiegend Tenor-Schlüssel, schwer)

Müller: Gebet op.65 b (hochromantisch, Baß-Schlüssel)

Müller: Praeludium, Choral, Variationen & Fuge

Nilsson: Concertino op.81 (modern, schwierig)

Nilsson: Concertino op.93 (Alt-Posaune) Spielartitur

Satie: 3 Gymnopedies (enthält Ausgaben im Alt-, Tenor- und Baß-Schlüssel)

Schibler: Audiens exaudieris (modern, schwer, handschriftlich)

Schiffmann: Intermezzo

Schiling: 4 Choralvorspiele (Baß- und Baß-Schlüssel)

Schneider: Jesus, meine Zuversicht / was Gott tut, das ist wohlgetan (Choralvariationen für Baß-Posaune)

Schnittke: Schall und Hall

Schubert, Heino: Sonata da chiesa (1979)

Schumann: 4 kanonische Studien

Senon: Priere (Tenor- Schlüssel)

Stockmeier: 10 Choräle alter Meister (leicht bis mittel, mit Werken von Scheidt, Walther, Kirnberger, u.a.) nur als Verlagskopie erhältlich, längere Lieferzeiten möglich

Studer: Tres Laudes (für Alt-Posaune)

Westkemper: 3 Stücke

Zickler: Dies Irae

Zimmermann, Margit: Triptychon op.58 (gewidmet Pia Bucger, schwer,
Baß-und Tenor- Schlüssel)

Lucrări pentru două tromboane:

101 Trombone Solos or Duets (mit einigen Trios, enthält auch Jazz Improvisationen, mit Akkordbezifferung, u.a.: Alley Cat, Calcutta, Down By The Riverside, Feelings, Greensleeves, Maple Leaf Rag, Yellow Rose of Texas)
Duette für 2 Posaunen

a = Band 1 (u.a.: Mozart: Adagio - Silcher: Ännchen von Tharau - Schubert: Lindenbaum - Mendelssohn: Im Walde)

b = Band 2 "Alle Jahre wieder" (Festliche Musik zur dvents- und Weihnachtszeit)

Amsden: lebrated Practice Duets (SG 3-5)

Baker: ern Jazz Duets

a = Band 1

b = Band 2

Bauer: serduette für Anfänger (Baß-Schlüssel)

Berg (Dishinger): Duette (nicht schwer)

Bernard: Original Jazz Duets

Bleger: ette (Baß-Schlüssel)

Blokker: Renaissance-Duette (Baß-Schlüssel)

Blume (Gibson): Dutte in 2 Bänden

a = Band 1

b = Band 2, Verlag: IMC

Blume: 12 melodische Duette (identisch mit Z 3014), Verlag:
Fischer

Boismortier: Sonaten (original für 2 Celli)

a = Band 1 (enthält 3 Sonaten)

b = Band 2 (enthält 2 Sonaten)

- Bordogni (Hoffman); 17 Vokalisieren
- Borris: Kleine Suite op.116 (Baß- und Tenor-Schlüssel)
- Bower: Bop Duets (39 Duette)
- Bush: Duet Session in the Modern Jazz Idiom (Baß-Schlüssel)
- Chesky: Contemporary Duets (Jazz, Baß-Schlüssel)
- Chesky: Original Duets (Jazz, Baß-Schlüssel)
- Colin u.a.: Encyclopedia of Jazz Duets
- Concone (Ostrander); Fünf Duette (mittel)
- Conley: Christmas for two (meist amerikanische Lieder, Baß-Schlüssel)
- Dedrick: 19 progressive Duets (leicht, Baß-Schlüssel)
- Dedrick: 5 More Trombone Duets (mittel)
- Defaye: Six Etudes (schwierig, Baß-Schlüssel)
- Desportes: Trombonades (30 kleine Stücke, leicht)
- Desportes: 20 Petites pieces pour tous les gouts (Baß-Schlüssel, bei einigen Stücken ist die 1.Pos im Tenor-Schlüssel, mittel)
- Devienne: 6 Duos op.74
a = Band 1
- Dieppo (Ostrander): Virtuose Studies (Baß-Schlüssel)
- Dörner: Posaunen Duos (40 leichte-mittelschwere Volkslieder und Stücke alter Meister)
- Dubois: Cahin-caha in 2 Bänden
a = Band 1 12 Duos (sehr leicht-leicht)
b = Band 2 14 Duos (leicht-mittel)
- Ferstl: 30 Duette (Baß-Schlüssel, leichte Bearbeitungen alter Meister: Lully, Rameau, Purcell, Schein, Bach, Händel, L.Mozart u.a.)
- Frith: Teacher and I... play trombone duets (31 leichte bis mittelschwere Stücke, u.a. von Mozart, Smetana, Borodin und viele Traditionals)
a = Band 1

Gearhart/Cassel/H.: Bass Cleff Sessions (verschieden schwierige Stücke für 2-4 Posaunen, z.B.: Schumann: Etüde für 4 Pos, Little Brown Jug für 3 Pos, Im tiefen Keller für 2 Pos)

Genzmer: 12 Duos (Baß-und Tenor-Schlüssel)

Gillis: Duette (für 2 Baß-Posaunen oder 2 Tuben oder Posaune und Tuba)

a = Band 1 (vergriffen)

b = Band 2 (10 more duets)

Girard: 10 Kleine Duos (Baß- Schlüssel, leicht)

Groot: Sport (modern)

Hartmann (1750-1804): 9 Duette (mittel)

Hartzell: Diggin' Doug's Duos (10 mittelschwere Jazz-Duette)

Henning: 24 leichte Übungen, Verlag: Hofmeister

Henning: 24 Easy Duets, Verlag: IMC

Hidas: Introduzione e Fughetta (Baß- Schlüssel)

Hindemith: Stücke für Fagott und Cello (spielbar für 2 Posaunen, Baß-Schlüssel, ziemlich leicht)

Jazz Duets: Classics (mit u.a.: A Foggy Day, I Won't Dance, Just In Time, The Lady Is a Tramp, My Ship, Smoke Gets in Your Eyes)

Jazz Duets: Standards (bekannte Titel, wie z.B.: Don't Get Around Much Anymore, Misty, Satin Doll, Summertime, Take The "A" Train, mit Harmoniebezifferung)

Joubert: 10 Duos concertans (Baß- Schlüssel)

Kahila: Andante-Allegro (Baß- Schlüssel)

Kanefzky: Leichte Duette

a = Band 1 (für Anfänger geeignet)

b = Band 2 (Ländler, Walzer, Zwiefacher, Ragtime, Blues, u.a.)

c = Band 1 Heft 2 (Dorische Melodie, Volkslied, Tanzreigen, u.a., leicht bis mittel)

Kanefzky: Weihnachtslieder (leicht, Klavierbegleitung möglich mit L 3052)

a = Band 1 (u.a.: Alle Jahre wieder, Es ist ein Ros entsprungen, Kommet ihr Hirten, leise rieselt der Schnee, O du fröhliche, Tochter Zion)

b = Band 2 (u.a.: Morgen kommt der Weihnachtsmann, Still still still, Ich steh'an deiner Krippen hier, In dulci jubilo, Macht hoch die Tür)

Knowles: 10 Weihnachts-Duette (amerikanische Weihnachtslieder, teilweise bei uns bekannt)

Knowles: Ten Newfoundland Duets (Baß- Schlüssel)

LaPorta: 14 Jazz Rock Duets (mit Akkord-Bezifferung für eventuelle Improvisation)

Lasso (Powell): 2 Fantasias (Baß- Schlüssel)

Lasso: 12 Duette (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Loritz: Choral-Duos (48 Instrumentalsätze zu 35 bekannten Kirchenliedern)

Lynn: 20 Posh Duets (1985, Baß- Schlüssel, Swing, mittel schwierig)

Marini: Sonata op.8 nr.9 (für 2 Baß-Posaunen und Continuo/Klavier, Baß- Schlüssel, leicht)

McCulloh: Slide Show (Tenor-Schlüssel, modern)

Michel: Duett Album in 3 Banden (bekannte Melodien, Spirituals & Evergreens)

a = Band 1

b = Band 2

c = Band 3

Michel: Duett-Album für 2 Pos + Klav.

a = Band 1 (Händel: Hallelujah, Bach-Gounod: Ave Maria, Clarke: Trumpet Voluntary)

b = Band 2 (Purcell: Trumpet Tune. Mozart: Ave Verum, Mendelssohn: Hochzeitsmarsch)

Mignon: 20 Canons (Tenor- und Baß- Schlüssel)

- Mortimer: 5 Characteristic Pieces (Baß- und Tenor-Schlüssel wechselnd, schwer)
- Nelson: Advanced Duets for Trombone (Baß- Schlüssel, mittel, 145 Seiten)
- Niehaus: 6 Jazz Duets Band (Baß- Schlüssel, SG 3-4)
a = Band 1
b = Band 2
- Niehaus: 10 Jazz Inventions (SG 4, im Baß- Schlüssel)
- Nielsen (Dishinger): 12 Duets op.53 (aus den Klavierstücken, mittel)
- Nikkel: The Big Book of Trombone Duets (konzertante Duette für 2 Pos im Baß- Schlüssel, u.a. Praetorius: Dorftanz, Handel: Allemande, Bach: Praeludium, Telemann: Gavotte)
- Parker: Music for two (6 mittelschwere Duette im Baß- Schlüssel)
- Pasquini: 14 Sonaten für 2 bezifferte Bässe
- Pederson: 10 Duette für Posaunen
- Pederson: 10 Duette für Tenor-Posaunen
- Pederson: 10 Duette für Tenor- und Baß- Posaunen
- Pederson: 10 Duette für Baß- Posaunen
- Pelz: Salute to Honor (mit Kavier, leicht, Baß- Schlüssel)
- Porret: 12 leichte Duos (Baß- Schlüssel)
- Porret: 12 Divertissements (leicht, leichter als "12 leichte Duos")
- Pschorr: Musizieren macht Spaß (leichter unterrichtsbegleitende Volkslied-Duette)
- Raphling: Sonatina (Baß- Schlüssel)
- Rapp: Fröhliche Weihnacht mit meiner Posaune (leichte Lieder zur Weihnachtszeit, davon einige auch als Trio spielbar, bzw. sind auch alle solo spielbar, u.a.: Alle Jahre wieder, Tochter Zion, Jingle Bells, O du fröhliche, O Tannenbaum)
- Regner: Spielheft I (10 Stücke, mittel)
- Scheid: 10 Contemporary Duet's for Trombone (mittel bis schwierig)

Schneider: 30 Duette (Baß- Schlüssel, leicht bis mittel)

Schneider: 30 Duets (Baß- und Tenor-Schlüssel, lange Stücke)

Schostakowitsch (Ostrander): 4 Preludes

Selma y Salaverde: XXIII Canzon a 2 Bassi (mit Orgel oder Klavier, leicht, Baß- Schlüssel)

Senon: Miniature-Jazz (18 schwierige Stücke im Baß- Schlüssel)

Shaw: Bipperies (9 heitere, schwierige Stücke)

Small: Conversation für Tenor- und Baß- Posaunen

Snell: Belwin Master Duets
a = Band 1 "Easy" (leicht)
b = Band 2 "Intermediate" (mittel)
c = Band 3 "Advanced" (fortgeschritten)

Snell: First Year Popular Duets Band (4 sehr leichte Duette von Stevie Wonder, Don McLean u.a.)

Stouffer: Six for Two (Stücke von Bach, Mozart, Händel u.a., leicht bis mittel, Baß-Schlüssel)

Stouffer: Easy Classics for Two (6 leichte Stücke von Mozart, Telemann, Haydn, Schubert, Purcell, Baton, SG 2)

Stouffer: Easy Classics for Two (6 leichte Stücke von Mozart, Telemann, Haydn, Schubert, Purcell, Baton, SG 2 für 2 Baritone)

Stouffer: Simple Six for Two (6 Tänze aus Deutschland, Österreich und Schweden, z.B. Ländler, Walzer, SG 3)

Stouffer: 6 Well-Known Classics for Two (mit Dvorak: Largo - Ivanovici: Waves of the Danube - Strauß: Walzer -Händel: Bourree - Mendelssohn: On Wings of Song - Purcell: King William's Marche, SG 3)

Traulsen: 3 humoristische Tierbilder (Elefanten, Schlangen, Affen)

Über: Petite Duos (für Tenor- und Baß-Posaune)

Über: 10 Concert Duets (Baß-Schlüssel)

Über: 12 Duette (alle Schlüssel)

Über: Ten Tasty Duos (für 2 Tenor-Posaunen oder Tenor – und Baß-Posaune)

Über: 3 Picaresque Duos op.195 (für 2 Baritone, SG 4, 20 Min.)

Voxman: Ausgewählte Duos in 2 Bänden

a = Band 1

b = Band 2

Weelink: Movement im klassischen Stil (Baß-Schlüssel)

Wolf: Musik des Mittelalters (für 2-3 Posaunen)

Yamamoto: 10 for 2 (Konzert-Duette, op.20 Nr.1-10, 1979)

Zettler: Alt und neu für Zwei (mittel)

Lucrări pentru trei tromboane:

Banco: 9 Miniaturen (in B und C)

a = Partitui

b = Stimmen

Barrett (1674-1735): St.Catherine's Rigaudon (SG 2-3)

Bartsch: Choral, danse nonchalante et fanfare

Beethoven (Smith): Trio "Abschiedsgesang" (mittel, Baß-Schlüssel, mit Folienplatte)

Benett: Slippery Joe (mittel, gefällige Gebrauchsmusik, mit Klavier)

Berr (1794-1838): 1. Trio (3 Tenorposaunen, die 1. Stimme für 2 Spieler eingerichtet, 11 Min., 3 Satze, Baß-Schlüssel)

Blümel/Heger: Leichte Volkslieder aus Deutschland

Böhler: 4 Stücke alter Meister (Purcell-Molter-Frescobaldi-Telemann) Spielpartitur

Böhler: Tanz, Maruschka (leichte Lieder, Tänze und Übungen)
Spielpartitur

Borris: 2 Canzonen op.116/1 (Baß-Schlüssel)

Boyce (Vedski): Gavotte aus Sinfonie Nr.4 (Baß-Schlüssel, leicht-mittel)

Buchtel: Polka Dots (mittel)

Buzdiat: She is way out there (im Baß-Schlüssel, mittel, jazzig)

Buzdiat: Red lips and brown skin (Im Baß-Schlüssel, im Bossa Nova/ Salsa-Stil)

Buzdiat: Trio nr.1 (im Baß-Schlüssel, Jazz-Posaunen-Trio)

Chase: 8 Trios (Waltz, March, Stiff Riff etc., Tenor- und Baß-Schlüssel)

Conley: Theme and March (ziemlich leicht)

Corbeel: Trio

Cornette: 3 Trios (Nr.1+2; Baß-und Tenor-Schlüssel, Nr.3: nur Baß-Schlüssel)

a = Nr.1

b = Nr.2

c = Nr.3

Crees: The Trombone Section (Etüden und Trios für zahlreiche technische und musikalische Probleme, mittlerer SG, im Baß-Schlüssel: Pos 1+2 alternativ im Violin-Schlüssel in B)

Demachi (1732-1791): Trio nr.1 (aus "3 Trios", SG 3-4)

Desprez: Triptyque (Baß-Schlüssel, mittel-schwierig, swingend, wirkungsvoll)

Douay/Gouinguene: 3 kleine Trios (leicht, aber Tenor-Schlüssel)

Druschetzky (1745-1819): 5 Trios Vol. III (SG 2-4)

Dubois: A petits pas

a = Band 1 10 sehr leichte Trios (Baß-Schlüssel)

b = Band 2 12 leichte Trios (Baß-Schlüssel)

Dunstable: 3 Pieces

Ebenhöh: 14 Epigramme op.42/1 (Baß- und Tenor-Schlüssel, modern, aber nicht schwer)

Ebner: Posaunenfreunde! (45 Ländler, Baß-Schlüssel, auch 2-stimmig ausführbar)

Egner: 5 Trios (nach Kompositionen des 16. und 17.Jahrhunderst)

Gershwin (Armitage): Gershwin for Three (Baß-Schlüssel, schwer, mit:
The Man I Love - I Got Rhythm - Summertime - 'S Wonderful - I Got Plenty
O'Nottin' - Rhapsody in Blue)

Gourdeau: Petite Suite Occitane (für 2 Tenor - und I Baß-Posaune)

Gwinner: Introitus, Halleluja und Meditation (3 Posaunen und Orgel)

Hermann (Hrsg.): Instrumental Musik (Praetorius-Desprez-Kindermann, für
3-4 Posaunen, Baß- und Tenor-Schlüssel, spielpartitur)

Hidas: Interludio

Jacob: Fanfare, Pavan&Fughetta (1. Pos im Alt-, 2.Pos im Baß und
Tenor-, 3.Pos im Baß-Schlüssel, mittel) Spielpartitur

Jones: Three by three (2 Versionen: Violin- und Baß-Schlüssel)

Joplin (Heger): Leichte Ragtime-Trios

Kelly: Fanfares&Inventions (für 2 Tenor - und I Baß-Posaune,
Pos.1 im Baß- und Tenor- Schlüssel)

Kindermann: Drei Symphonien und eine Sonate (für 2-3 Posaunen und
B.c. ad lib., wahlweise verschiedene Schlüssel, 1643)

Knowles (Hrsg.): Three Pieces (Hassler, Palestrina, M.Haydn, Baß-Schlüssel,
nicht schwer)

Kreisler: 2 Sketches

Krol: Cathedrale dreischiffig, 3 Choräle op.85 (1. Posaune = Alt-
Posaune)

Lambel (1787-1861): 3 Equale (in C-Dur op.9 - in f-moll op.15 - in g-
moll op.16, Pos 1 im Alt- Schlüssel, Pos.2 im Tenor-Schlüssel, Pos.3 im Baß-
Schlüssel)

Langhans: 12 für 3 (12 mittelschwere Charakterstücke: Romantische
Fanfare, Weihnachten, Fasching, Schlendrian, Rag, Nebel, Frätzen, Abendrot
u.a., Baß-Schlüssel, auch geeignet für Horn und 2 Posaunen)

Levin/Shifrin (Hrsg.): 14 französische Weihnachtslieder (1. Posaune:
Tenor- oder Violin- Schlüssel, 2. Posaune: Baß- oder Violin- Schlüssel,
3.Posaune: Baß-Schlüssel)

Liadov: Dancing Song (aus "8 russische Volkslieder op.58", SG 2-3)

Lombardo: Holiday Magic (lateinamerikanisch, SG 2, für 3 Pos +
Klavier)

- Lotti: Vere Languores nostros (leicht, mit Folienplatte)
- Luft (arr.): Deutsche Weihnachtslieder (u.a. mit: Maria durch den Dornwald ging, Alle Jahre wieder, Vom Himmel hoch, In dulci jubilo, O Tannenbaum, Tochter Zion, leicht) Spielpartitur
- Luft (arr.): Europäische Weihnachtslieder (18 in Deutschland nicht bekannte Lieder aus 10 verschiedenen Ländern) Spielpartitur
- Lynn: Baa-Dee-Doo-Dup (1977, U-Musik)
- Lynn: Steak&Kidney Supper (1980, Tenor- und Baß-Schlüssel, U-Musik)
- Lynn: Bachy Things (Baß-Schlüssel, U-Musik)
- McLean: 3 Choräle (Baß-Schlüssel)
- Mendelssohn: "Hebe deine Augen aug..." aus dem Elias, Verlag: Southern Music Company
- Mendelssohn (Dorner): Engel-Terzett (= "Hebe deine Augen auf..."), Verlag: hds - Verlag
- Michel: Golden Hits/Trio Album (O when the Saints, Entertainer, Amazing Grace, Glory Halleluja und 11 weitere Titel, nicht schwer)
a = für 3 Posaunen (Baß-Schlüssel)
b = für 3 Euphonien (Violin- Schlüssel)
- Michel: Feierliche Musik/Trio Album
a = für 3 Posaunen (Baß-Schlüssel)
b = für 3 Euphonien (Violin- Schlüssel)
- Nagel: Variationen über das Kinderlied "Hanschen klein" mittel
- Nikkel (arr.): The Big Book of Trombone Trios (Sammlung von früher einzeln lieferbaren Titeln: Scheidt: 3 Symphonien, Morley: 2 Canzonen, Pachelbel: Der Tag ist so freudenreich, Pezel: 3 Sonatinen, Banchieri: 5 Kanzonetten, Couperin: 3 Tänze)
- Nikkel (Hrsg.): Trio-Album für junge Blechbläser (Stücke von Haydn, Händel, Morley u.a., Baß-Schlüssel)
- Pederson: Trios für Tenor-Posaune (Baß-Schlüssel, schwierig)
a = Band 1
b = Band 2

Pederson:	10 Trios (Baß-Schlüssel, leicht)
Pfiester:	Adagio (mittel)
Porret:	Epicure (Baß-Schlüssel, leicht-mittel)
Porret:	Fragonard (Baß-Schlüssel, mittel)
Poulheim:	Miniaturen (modern) Spielpartitur
Reicha (Hans Katt):	Sechs Trios (original für 3 Horner)
Reichel:	Trois Pieces (für 3-4 Posaunen, Tenor- und Baß-Schlüssel)
Rieger (Hrsg.):	Advents- und Weihnachtslieder (u.a.: Alle Jahre wieder, Leise rieselt der Schnee, Vom Himmel hoch..., O du Fröliche, Was soll das bedeuten, In dulci jubilo, O Tannenbaum u.v.m.)
Ross:	Trombone-Trio (Baß- und Tenor-Schlüssel)
Rozelli:	3 Trios op.4 (SG 3-4)
Sauer (Hrsg.):	Dreistimmige Musik der Renaissance (7 Stucke)
Scheid:	Mollkreise (im Baß-Schlüssel)
Scheid:	Vom dem Fenster (im Baß-Schlüssel, mittel, modern)
Schein:	4 Waldliederlein (Baß-Schlüssel)
Schilling:	Partita "Singet, preiset Gott mit Freuden" (Tenor- und Baß-Schlüssel, mittel)
Schneider:	Kurzweilige Stucke (teilweise unter Verwendung alter Melodien, Baß-Schlüssel, Spielpartitur)
Shaw:	Tripperies (4 schwierige, unterhaltsame Stucke)
Skolnik:	Little Suite in F (Baß-Schlüssel)
Snosko-Borovsky:	Scherzo op.13 (Baß- und Tenor -Schlüssel)
Solomon:	Three Tableaux
Speer:	2 Sonaten (Pos 1 im Tenor-, Pos 2+3 im Baß-Schlüssel)
Sturzenegger:	6 Posaunentrios alter Meister des 16.-18. Jahrhunderts (Baß-Schlüssel)
Über:	Melodie Trios (nicht schwer)
Über:	Manhattan Vignettes (Baß-Schlüssel)
Über:	Seven Dance Forms

Über:	10 Symphonie Trios (für Alt-, Tenor- und Baß-Posaune)
Vejvanovsky:	Sonata la posta (mit Orgel, nicht schwer, Baß-Schlüssel)
Victoria:	Verbum caro (Motette)
Wilson:	Hot Cherry Peppers (Jazz Trio)
Wolf (Hrsg.)	Musik des Mittelalters (Violin- und Baß-Schlüssel Spielpartitur)
Wolking:	Four Dances
Zettler:	Trombone Kings (original für 3 Posaunen und Blasorchester hier für 3 Posaunen und Klavier/Direktionsstimme)

Lucrări pentru patru tromboane

Agrell:	Gospel Time (nur Baß-Schlüssel, 4 Min.)
Ameller:	Cathedrale (Tenor- und Baß-Schlüssel)
Andresen:	3 schwedische Melodien (traditionelle Lied- und Chorsätze sind mit modernen Elementen verbunden, nur Baß-Schlüssel, schwierig)
Angerer:	Quadriga (1.Pos im Alt-Schlüssel, 2.Pos im Baß- und Tenor- Schlüssel, 3.+4. Pos im Baß-Schlüssel)
Armitage:	Bless My Bones (mit Klavier, Gitarre, Baß ad lib.)
Armitage:	A Gospel Voyage (Medley aus 11 verschiedenen amerika- nischen Gospels und Spirituals, wie z.B.: Down by the riverside, Go down moses, Old folks at home, mittel, im Baß- Schlüssel)
Armitage:	All the kings men (für 4 Pos oder 3 Pos + Tb, im Baß- Schlüssel, schwierig)
Armitage:	Let's all take it easy - Happy go-Lucky rag – Complaining blues - Going home - Sweet and mellow (5 jazzige Stücke, mittel, mit Klavier ad lib.)
Arutjunjan:	Danse (für den jungen Posaunisten, ziemlich leicht und kurz, 1989, Baß- Schlüssel)
Arutjunjan:	Two pieces (1989, Baß- Schlüssel, gemäßigt modern)
Banchieri (de Krom):	Echo Fantasia (Denis Wick-Reihe)
Banco:	Musik op.83 (Baß- Schlüssel, leicht bis mittel)

- Bassett: Quartett (Baß- Schlüssel)
- Bassman: I'm getting sentimental over you
- Baumann: Tetraeder (Variationen, 1991, Pos 1+2 im Tenor- und Baß-Schlüssel, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel)
- Böhler/Wilde (Hrsg.): 20 Advents - und Weihnachtslieder Spielpartitur
- Borris: Largo und Presto op.116/2
- Both (Hrsg.): Viel schöner Kunst und Gaben (2-5 stimmige Bläsermusiken für tiefe Instrumenten 31 Titel meist alter Meister) Spielpartitur
- Boutry: Cinq Pieces a quatre
a = Partitur
b = Stimmen
- Boyce (Vedeski): Gavotte (aus der Sinfonie Nr.4)
- Bozza: Trois Pieces (Tenor- und Baß- Schlüssel)
- Braun: Drei Choräle: "O Haupt voll Blut und Wunden", "Ach Gott vom Himmel", "Verleih uns Frieden" (1979, Tenor- und Baß- Schlüssel)
- Brown (Hrsg.): Album mit 17 Stücken von Bach bis Tchaikowsky (Alt-, Tenor- und Baß- Schlüssel)
a = Band 1
b = Band 2
- Bruns: 20 ausgewählte Posaunenquartette (u.a. Beethoven: 3 Equale - Kreutzer: Waffentanz - Wagner: Chor aus Rienzi - Mendelssohn" Abendständchen - Wagner: Pilgerchor)
- Budziat: Gospel (alle Stimmen in Baß- Schlüssel)
- Budziat: Posaunen Expresso (jazzig, mit Improvisation in der 1. Stimme, alle Stimmen im Baß- Schlüssel)
- Budziat: We don't like rulers (jazzig, mit Improvisation in der 2. u. 4. Stimme, alle Stimmen im Baß- Schlüssel)
- Butts: Suite (Marsch, Ballade, Fanfare)
- Byrd: The earl of Salisbury's Pavane (Pos 1+2 im Tenor - Schlüssel, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel, Coll. Datura-Quartett)

Cannon: Bill Bailey, won't you please go home (für 4 Pos oder gemischtes Quartett)

Carles: Lamento e Marche

a = Partitur

b = Stimmen

Carmichael: Stardust (Baß- Schlüssel)

Carmichael (Ingo Luis): Georgia on my mind (Baß- Schlüssel)

Cesare: La Bavara (für 4 Posaunen und B.c.)

Chapman: Suite of three cities (Tenor- und Baß- Schlüssel, gemäßigt modern, interessant und wirkungsvoll)

Charpentier, J.: Quatuor de forme liturgique (gemäßigt modern, Baß- und Tenor- Schlüssel)

a = Partitur

b = Stimmen

Clarke (Dishinger): Trumpet Voluntary (leicht bis mittel)

Conley: Colloqui (mittel)

Corbett: Pastell I (modern, alle Stimmen im Baß- und Tenor-Schlüssel, mit vierteltonigen Tonveränderungen)

Croce: Ricercar (2 Partituren, Baß- Schlüssel)

Defaye: Quatre Pieces (Baß- und Tenor-Schlüssel)

Degtjarjow (1766-1813): Christmas Concerto (arr.Skorbelew, 1. Stimme im Tenor- Schlüssel)

Destanque: Suite breve (mittel, romantisch)

Dishinger (Arr.): Christmas Carol Suite nr.1 (5 überwiegend ameri- kanische Weihnachtslieder, SG 2-3)

Dörner: Posaunenquartett (Intrada, Toccata, Cantus, Chaconne)

Doms (Hrsg.): Quartette

a = Band 1 (Leichte und anspruchsvolle Quartette)

b = Band 2 (Quartette für alle Gelegenheiten)

Dondeyne (geb.1949): Suite (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Dondeyne: Suite (gemäßigt modern, schön, schwierig)
 Dubois: Quartett (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Dubois: A toute coulisse
 a = Band 1 (sehr leicht, Baß- Schlüssel)
 b = Band 2 (leicht)
 Elkjer: Christmas Carols Band 1 (10 verschiedene Weihnachtslieder)
 Frackenpohl: Pop Suite nr.3 (Beguine, Waltz Song, Slide Rag)
 Frackenpohl: 3 Chopin Preludes (op.28, nr.20/7, Pos 1 im Tenor-Schlüssel, Pos 2+3 im Baß-Schlüssel, kurze Stücke)
 Gale: Super' Bones Jazz Suite
 a = Heft 1
 b = Heft 2
 Gale: That's a plenty (jazz, Baß- Schlüssel)
 Gardonyi: Fantasie über ein ungarisches Danklied (für 4 Posaunen und konzertierende Orgel)
 Gershwin: A portrait (längeres, einsätziges, medleyartiges Stück, Baß-Schlüssel)
 Gervaise: Suite (16. Jahrhundert, für das Slokar-Posaunenquartett)
 Verlag: Reift
 Gervaise: Suite, Verlag: MS-Publications
 Gillis: Four Kuehn Guys (für 4 Tuben oder 4 Baß-Posaunen oder kombiniert)
 Gillis: London bridge is all jazzed up!
 Glasser (geb.1926): 3 Dances (Baß- Schlüssel)
 Gliere (Roby): Russian Sailor' Dance (1875-1956)
 Goossens: Equali (Tenor- und Baß- Schlüssel)
 Gounod: 2 Quartette (aus "Romeo&Julia", Pos 1+2 im Tenor-, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel, Lage: C-b)
 Gourdeau: 10 folkloristische Quartette (leichte Quartette über französische Volkslieder)

Günes: Türkischer Tanz (1957, Alt-, Tenor- und Baß- Schlüssel)

Haddad: T-Bone Party (Klavier, Baß & Schlagzeug ad lib.)

Hampton, Slide: The way (mit Klavier, Gitarre, Baß, Schlagzeug)

Handrow: Miniaturen für 4 Pos und Schlagwerk (Rolf Handrow ist Baßposaunist des Gewandhaus Orchesters Leipzig, 4 Miniaturen)

Handy (Holcombe): St.Louis Blues

Heiser (H.Dörner): Choral

Hemel: Donquichotterie (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Hidas: Scherzo e Corale

Hidas: Four-in-Hand

Hidas: Suite (1. Satz für Baß-Pos. solo, 2.Satz für 3 Pos, 4.Satz für 4 Pos mit 1 Pos = Alt-Pos) Hoffmann (b\geb.1928): Globetrotter (Heiteres Intermezzo für 3 Posaune + Tb, Tb-Stimme, kann auch von Baß-Posaune Gespielt werden)

Holcombe (Arr.): The Doo-Dah-Suite (mit Stephen Foster-Melodien: Camptown Races, Jeanie with the light brown hair, Swanee River)

Holfelder: Improvisationen (Baß- Schlüssel, mittel)

Hornoff: Suite

Huart, M. d' (geb.1948): Au fond a gauche (für 4-9 Posaunen, ohne Noten, durch Masken-Bilder inspiriertes Spiel)

Hummel, B. (geb.1925): Paraphrase über ein alemannisches Volkslied Baß-Schlüssel, Posaune I spielt aus Partitur, gemäßigt Modern)

Hummel, B.: 20 Chorale zur Advents- und Weihnachtszeit

Humperdinck: Tanz und Lied aus "Hansel und Gretel"

Hyde: Suite

Ingegneri (Sauer): 4 Responses

Ives: Processional (für 4 Posaunen und Orgel, Baß- Schlüssel)

Jacob: Suite

Jereb: Quadriga (sehr modern) Spielpartitur

Johnson, J.J. (Slide Hampton): Lament (mit Klavier, Gitarre, Bass ad lib.)

Joplin: Four Rags (Entertainer u.a., Tenor- und Baß- Schlüssel, Verlag: Wimbledon)

Joplin (M.Becquet): The Easy Winners, Verlag: Thomi-Berg

Jordahl: Four short dances (Tarantella, Landler, Polka, Sequidilla, mittel)

Joubert: Happy, to meet you (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Kalman: Music hall memories (5 Sätze, Pos 3+4 im Tenor- Schlüssel)

Kern (Holcombe): They didn't believe me

King (Hrsg.): 24 alte deutsche Chorale (Baß- Schlüssel) Spielpartitur

Klebe: Agitato op.107 (Pfichstück für IPV-Posaunenquartett-Wettbewerb 1992)

Koenen: Standchen (14 populare, kleine Stucke)

Koetsier: Cinq Impromptus op.55 (Tenor- und Baß- Schlüssel, Collection B.Slokar)

Koetsier (geb.1911): Max&Moritz op.127 (Suite in 7 Streichen, Pos 1+2 im Tenor, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel, schwer, uraufgeführt durch das Slokar Posaunenquartett 1992)

Koetsier: Grassauer Zwiefacher op.105/3b (Pos 1+2 im Tenor-Schlüssel, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel)

Koetsier: Falstaffiade (Variationen uber ein Thema aus des Oper "Die lustigen Weiber von Windsor", für Solo- Baß + 3 Pos)

Koetsier: Concertino op.115 (1988) dem Slokar Posaunenquartett Gewidmet, mit Klavier)

Konagaya: Dream (geschrieben für "Tokyo Trombone Quartet")

Krautmacher: Danziger Tänze (mit Orgel, Baß- Schlüssel)

Krol: Pezzo armonico op.95 (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Lasso: 3 Madrigale (Pos 1 im Tenor- und Baß- Schlüssel)

Lasso: Matona mia cara (Pos 1+2 im Tenor, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel, Lage: C- a°)

Laudenslager: 3 Praludien und Fugen (Baß- Schlüssel)

Lennon/Mc Cartney (I.Luis): Hey Jude (Baß- Schlüssel)

Lotti: Crucifixus (Pos 1+2 im Tenor, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel,
Lage: C-g°)

Lynn: Four for four (Baß- Schlüssel)

Majowski: 5 Miniaturen (mittel, Baß- Schlüssel)

Mancini: Pink Panther

Marcello (Reichenbach): Psalm XIX (Pos 1+2 im Tenor, Pos 3+4 im Baß-
Schlüssel)

Marcellus: Quartets for brass vol.I (leicht bis schwere Quartette, u.a.
Palestrina: Adoramus Te – Susato; Pavane – Mozart: Kaanon) Spielpartitur

McCarty: Recitativ und Fuge (Baß- Schlüssel)

McKay: Allegro scherzoso (leicht, Baß- Schlüssel)

McKay: Festival March (Baß- Schlüssel)

Meulemans: Suite (1942)

Michel: Quartte Album Bd.7 (Händel: Hallelujah – Haydn:
Hochzeitsmarsch – Mouret: Rondeau; Handel: Ouverüre zu Wassermusik)

Mieg (1906-1990) Slokar Quartett (1988)

Miller/Erdmann (Arr): Christmas ornaments

Monaco (Holcombe): You made me love you

Mortimer: Suite Parisienne (für Slokar-Posaunen-Quartett, 3 Sätze
bennant nach bekannten Stätten in Paris: Quartier Latin – Au bois de
Boulogne-Moulin Rouge, Pos 1+2 im Tenor-, Pos 3+4 im Baß- Schlüssel)

Muller: Transcription 20 populärer Männerchore
a = Band 1
b = Band 2
c = Band 3

Neukomm: Marche funebre et marche religieuse

Newsome: 2 Contrasts (schwierig)

Nicolas: Dancing (modern, 19 Min.)

Obrecht: Motette (Baß- Schlüssel)

Orr: 5 Sketches (1970, Tenor – und Baß- Schlüssel)

Otten: Suite (1951, Tenor- und Baß- Schlüssel)

Pachelbel (R.Brown): Ricercar

Pachelbel: 3 Magnificat-Fugen

Papandopulo (geb.1906): Kleine Suite (Baß- Schlüssel, 4 Sätze, Gemäßigt modern)

Peeters: Suite op.82 (Tenor-und Baß- Schlüssel)

Pezolt: Shanty (enthält 2 Ausgaben: Violin und Baß- Schlüssel)

Pichaureau: Extase (schwer, handgeschrieben)

Ponce (Kelleher): Ave, Color, vini clari

Porret: Galilee (Baß- Schlüssel)

Porret: Hercule (Baß- Schlüssel)

Ralph: Burlesque (Tenor und Baß- Schlüssel)

Reichenbach (Arr.): Scarborough Fair (Traditional, enthält wahlweise Ausgaben im Baß- oder Violin- Schlüssel)

Richards (geb.1944): Suite for Trombones (Fanfare-Galopp-Wiegen-Lied-Finale, Baß- Schlüssel, schwierig)

Roost, van der: Chemical Suite (für Daniel Speer Trombone Consort
Geschrieben, 4 Satze: Kalium Cyanid am Ende mit Vierhalbton Cluster – Glycerine mit vielen Glissando – Chloroform, Ethanol, Pos 1+2 meist im Tenor- Schlüssel, Pos 3 meist im Baß- Schlüssel, Pos 4 im Baß-Schlüssel,schwierig)

Rosenthal (Arr.) : Sacred Music (4 Stücke von Byrd, Victoria, Mozart, auch Ave verum)

Ross: Trombone Quartet (Baß- Schlüssel)

Rueff: 2 Pieces breves
a = Partitur
b = Stimmen

Schein: 10 Choräle (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Schein: Padouana (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Schiling: Vom Himmel hoch da komm ich her (alle Stimmen im Baß-Schlüssel, 6 Satze)

Schiltknecht (geb.1950): Fighting Trombones (swingendes, wirkungs-volles Stück, Tenor- und Baß- Schlüssel)

Schiltknecht (Arr.): Christmas Joy (9 bekannte Lieder)

Seibert: Three Blues Charts (mit Rhythm Section)

Senon: Flash-Jazz (Baß- Schlüssel)

a = Band 1

b = Band 2

Serocki: Suite für 4 Posaunen (7 Sätze, schwer, Pos 1+2 im Tenor- und Pos 3+4 im Baß- Schlüssel)

Shaw: Fripperies (Swing-Welterfolge, original für 4 Horner, Tenor-und Baß- Schlüssel)

a = Vol.1 Nr. 1 – 4

b = Vol.2 Nr. 5 – 8

c = Vol.3 Nr. 9 – 12

d = Vol.4 Nr. 13 – 16

e = Vol.5 Nr. 17 – 20

f = Vol.6 Nr. 21 – 24

g = Vol.7 Nr. 25 – 28

h = Vol.8 Nr. 29 – 32

Shaw: Jingle Bells

Siekmann: Discourse for Trombone (handschriftlich, schwer)

Smits (geb.1938): Harsonara IV

Spannheimer: Zyklus in 6 Bildern (Tenor-und Baß- Schlüssel)

Speer: Sonata (für 4 Posaunen und Klavier oder Orgel ad lib., Tenor-und Baß- Schlüssel)

Stanhope: 4 Concert Studies (Tenor-und Baß- Schlüssel), für die Posaunengruppe des Melbourne-Sinfonicorchesters Geschrieben)

Stepanyan: Nocturne_(für 3 Pos + Tb, Tb-Stimme kann von Baß- Posaune gespielt werden)

Stone: All that jazz (Blues, Boogie, Intermezzo, Swinging Finale)

- Sturzenegger: 8 Posaunenquartette nach geistlichen Vokalsätzen
alter Meister (Baß- Schlüssel)
- Sturzenegger: Bläsermusik aus Renaissance und Barock (für 4-5
Posaunen, Baß- Schlüssel)
- Teherepnin: 2 Quartette (Tenor-und Baß- Schlüssel)
- a = Band 1
- b = Band 2
- Tibor: Introduzione-Thema e Variazioni Partitur &
Stimmen komplett
- Traditional (Über): Christmas Carol Suite Nr. 1
- Tull: Concerte Piece
- Über: Christmas Carol Suite 2 (im Baß- Schlüssel), mit:
How A Rose e'er Blooming-Angels we have heard on high – Deck the halls)
- Ulrich: Morning Music (1962, 4 Sätze, mässig schwer)
- Wahren: Messingklänge (mit Orgel)
- Walter, Fried: Tromboni Suite
- Wienandt (Hsg.): 3 festliche Stucke von Gallus, Hassler, Croce
- Williams/Monk (S.Hampton): Round Midnight
- Willis: Bluesleeves (mittel, Blues-Ballade über
Greensleeves)
- Winkler (arr.) : Quartette zur Weihnachtszeit (Alle Jahre wieder, Es Ist ein
Ros'entsprungen, Macht hoch die Tur, O Tannenbaum, u.a.) Spielpartitur
- Zitnik: Ples (wirkungsvolle, unterhaltende Musik)
- Zoller: Fortsetzung folgt now (im Baß- Schlüssel, schwer, jazzig)

Lucrări pentru 5 tromboane

- Arlen/Mercer: My Shining Hour (Bill Holman Edition, für 4 Pos, Baß-
Pos, Rhythm-Section mit Gitarre, Baß, Schlagzeug+Klavier)
- Cesare: La Bavara (Baß- Schlüssel)
- Christensen: Deep River (mit Rhythmusgruppe, handschriftlich,
schwierig)

Churchill: Someday My Prince Will Come (Bill Holman Edition, für 4 Pos, Baß- Pos + Rhythm, Section mit Gitarre, Baß, Schlagzeug, Vibraphon)

Collins: Suite (mit 5 amerikanischen Weihnachtsliedern)

Dittmar (geb.1958): Intrada Fering (im Barocken Stil)

Goddard: Plain Sailing (3 leichte bis mittlere Stücke, im Baß-Schlüssel) Spielpartitur

Hoffmann: Feeling in Blues (Skizze für 4 Pos + Tb, Tb-Stimme kann Auch von Baß- Posaune gespielt werden)

Howard: Fly me to the moon (5 Pos oder 4 Pos und Tuba, Baß-Schlüssel, Bossa nova)

Hueber: Mori (Alt-, Tenor-, 2 Baß- und Kontrabaß-Pos oder Tuba, 7 kurze, motettenartige Sätze, nicht sehr modern)

Joplin (P.Davies) : New Rag (Tenor- und Baß- Schlüssel)

Joplin: The easy winners (Pos 1+2 im Tenor, Pos 3-5 im Baß-Schlüssel)

Koper: Trombonaza

Kugelmann: Augsburg Hymn (16.Jahrhundert, Tenor- und Baß-Schlüssel)

Naulais: Stratos (4 Pos und Baß- Pos oder Tuba)

Pederson: 10 Weihnachtslieder (Baß- Schlüssel, Partitur und Stimmen)

Rybrandt: Deep Brass Joke (für 4 Pos und Baß-Pos/Tuba, wirkungsvoll, Mittelschwer)

Seibert: Little Jazz Waltz (mit Rhythm Section, Baß- Schlüssel)

Shiner: Mexican Carnival (Baß- Schlüssel)

Sousa (Skobelew) Stars and stripes forever (für 5 Pos oder 4 Pos + Tb)

Stoltzer: Fantasia

Tyler: Christmas Medley (mit: Wassail-Song-The First Noel –O Tannenbaum – Little town of Bethlehem – Hark the Herald Angels sing)

Ubben: 5 einfache rondoartige Stücke Nr.1 Achtel (mit motorisch durchlaufenden Achtelnoten, akkordische Struktur ist polyphon aufgebrochen, im Baß- Schlüssel, Mit 2. + 4. Stimme in F im Violin-Schlüssel)

Ubben: 5 einfache rondoartige Stücke Nr.2 F-Dur (basierend auf dem Anfang der Obertonreihe des Basistones F, im Baß- Schlüssel, mit 1. + 3. Stimme alternativ in F im Violin- Schlüssel)

Ubben: 5 einfache rondoartige Stücke Nr. 3 Noch mehr Achtel (im Gegensatz zu Nr.1 kleine regelmäßigen Achtel mit Basis eines Funftonmotives, im Baß- Schlüssel, alle Stimmen alternativ in F im Violin- Schlüssel)

Ubben: 5 einfache rondoartige Stücke Nr. 4 Melodie, Dich vergess ich nie (Basis ist eine Sechstonmotiv, Harmonik bestimmt durch Chromatik und Clusterakkorden, im Baß- Schlüssel, mit 1. + 3. Stimme alternativ in F im Violin- Schlüssel)

Ubben: 5 einfache rondoartige Stücke Nr.5 Zu guter letzt (bewwgte Teile mit chromatischen Auf – und Abwärts- bewegungen, im Baß- Schlüssel, alle Stimmen alternative in F im Violin- Schlüssel)

Lucrări pentru șase sau mai multe tromboane

Bettinger: Jaco (für 6 Pos, alle Stimme im Baß- Schlüssel, mit Improvisation in der 1. Pos)

Beversdorf/Kagarice: Cathedral Music (für 8 Pos)

Biebl (Lumpkin): Ave Maria (Angelus Domini, für 7 Pos, leicht bis Mittel, Pos 1. + 4 im Tenor-, restliche Pos im Baß- Schlüssel, Solo-parts wechseln zwischen Pos 1, 2, 3)

Brown: Sonata

Brown: Sinfonietta (für 12 Pos, unkompliziertes Stück, für Posaune-Workshops geeignet)

Chase: Rondo (für 8 Pos)

Dubois: Easy sliding (Symphonie für Pos-Orchester, 6-stimmig, Chorisch zu besetzen)

a= Stimmen

b = Partitur

Faulconer: The stompee für 8 Pos + Rhythmusgruppe

Gershwin: Someone to watch over me (für 8 Pos)

Gershwin (Armitage): A portrait (für 8 Pos)

Green/Sour/H- (Slide Hampton): Body and soul (für 6 Pos)

Haggart/Burke (Crespo): What's new (schwer, für 8 Pos)

Hassler (Steven Frank): Mein Lieb will mit mir kriegem für 8 Pos

Hentzschel: Canzon (für 8 Pos, auch für 8 Violen da Gamba geeignet,
Oder auch gemischt: Chor 1 mit Violen, Chor 2 mit Pos, Mit Generalbass ad lib)

Hidas: 7 Bagatellen (für 12 Pos)

Massaino: Canzona (für 8 Pos)

McCulloh: Eins, Zwei, Drei Sa-Voo Sa-Va (modern, für 12 Pos zu 3 Quartetten mit je 3 Tenor- und 1 Baß- Pos)

Nelhybel: Tower music (für 8 Pos)

Nystedt: Music for 6 Trombones (mittel)

Phillips: Piece (4 Tenor- und 2 Baß-Pos)

Prescott: Isorhythmic Toccata (für 8 Pos mit Schlagzeug, 1984)

Stone (geb.1946): Our time (für 8 Pos, Fanfare)

Uber: Concertante Antiphonale op.99 (für 10 Pos in 2 Choren)

Van Vactor: Suite (für 12 Pos)

Vejvanovsky (Ryon): Offertorium ad duos Choros für 8 stimmigen Pos- oder Hornchor

Weiner: Prelude & Canzona (für 8 Pos)

BIBLIOGRAFIE

***Das Orchester nr.12 din 2000 Zeitschrift für Orchesterkultur und Rundfunk – Chorwesen

***DEX – Dicționarul Explicativ al Limbii Române, Univers Enciclopedic, București, 1998

***Dicționar de mari muzicieni Larrousse, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000

***Dicționar de termeni muzicali, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984

***The new Grove Dictionary of Music and Musicians, Edited by Stanley Sadie, London, 1980, vol. 8 și 9

***Enciclopedia pentru tineri – Muzica, Enciclopedia RAO, 2000

Angi, Stefan, Prelegeri de estetică muzicală, Editura Universității din Oradea, 2004

Andrieș, Alexandru, Dicționar de jazz, Editura Tehnică, București, 1998

Armstrong, Louis, Viața mea la New Orleans, Editura Muzicală, București, 1966

Bambula, Alois, Die Posaune, Veb. Friedrich Hoffmeister, Leipzig, 1960

Bărbuceanu, Valeriu, Dicționar de instrumente muzicale, Editura Teora, București,

Berger, Wilhelm, Ghid pentru muzica instrumentală de cameră, Editura Muzicală, București, 1965

Berindei, Mihai, Dicționar de jazz, Editura Științifică, București, 1976

Chailley, Jacques, 40.000 ani de muzică - omul descoperind muzica, Editura Muzicală, București, 1967

Demian, Wilhelm, Teoria instrumentelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968

Demian, Wilhelm, Valoarea expresivă a tremolo-ului la instrumentele de suflat, Lucrări de muzicologie nr. 1, Conservatorul de Muzică „Gh. Dima”, Cluj, 1964

Gabrielli, Giovanni, Canzone instrumental, în Istoria muzicii universale, Gheorghe Merișescu, vol. I, București, 1964

Lys, Marc, Cocktail pentru trombon și pian, Edition Robert Martin, Paris, 1984

Merișescu, Gheorghe, Istoria muzicii universale, vol. I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1964

Merișescu, Gheorghe, Istoria muzicii universale, vol. I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968

Merssene, Marin, Harmonicorum Libri XII, Liber Novvs Praelvsorivs, Minkoff Reprint, Geneve, 1972.

Merssene, Marin, Questions Inouyes, Corpus des Oeuvres fr Philosophie en langue Francais, FAYARD, Paris, 1985.

Mihaiu, Virgil, Cutia de rezonanță, Editura Albatros, București, 1985.

Mihaiu, Virgil, Jazzorelief, Editura Nemira, București, 1993.

Milhaud, Darius, Concertino d' hiver pentru trombon și orchestră de coarde, Associated Music Publishers Inc. Copyright, 1955.

Pintea, Ioan, Exerciții pentru deprinderea agilității la trombon, Academia de Muzică „Gh. Dima”, Cluj-Napoca, 1996

Popa, Aurel, De la muzica de jazz la muzica simfonică, Editura Muzicală, București, 1965-1967

Popp, M., Armonia aplicativă în improvizație de jazz, București, 1998

Rîpă, Constantin, Ritmul muzicii jazz, tehnoredactat Academia de Muzică “Gh. Dima” Cluj-Napoca, 2005

Serocki, Kazimierz, Sonatina pentru trombon și pian, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1954

Stockigt, Michael, Sonatina pentru trombon și pian, Pro Musica Verlag, Leipzig, 1974

Tomasi, Henri, Concert pentru trombon și orchestră, Edition Alphonse Leduc, Paris, 1956

Tristan, Manguin, site-ul Trombonului Panam
<http://mapage.noos.fr/nicotrob/trbhistoire.htm>

Trombone History, <http://www.lysator.lin.re/-backstrom/trombone.html>

Varga, Ovidiu, Quo Vadis Musica? Cei trei vienezi și nostalgia lui Orfeu, Editura Muzicală, București, 1983

Vlad, Roman, Istoria dodecafoniei, Editura Național, București, 1998

Viehmann, Iosif, Zdrenghea, Mihaela-Codruța, Curs de istoria jazzului, Editura MediaMusica, Academia de Muzică „Gh. Dima”, Cluj-Napoca, 2000